

Начало>Предприемане на съдебни действия>Медиация>Медиация в държавите от ЕС

Медиация в държавите от ЕС

Медиацията е на различен етап на развитие в отделните държави-членки. Някои държави-членки имат изчерпателно законодателство или процедурни правила относно медиацията. В други законодателните органи не проявяват силен интерес към регулирането на медиацията. Има обаче държави-членки със солидна култура в областта на медиацията, които разчитат най-вече на саморегулирането.

Все повече спорове се внасят в съда. Това води не само до по-дълги периоди на изчакване спорът да се разреши, но и повиши съдебните разходи до нива, които често може да са несъразмерни със стойността на спора.

Медиацията в повечето случаи е по-бърза и, следователно, обикновено по-евтина от обичайното съдебно разглеждане. Това важи особено за държавите, в които има значително изоставане в съдопроизводството и съдебното разглеждане отнема средно няколко години.

Ето защо, въпреки многообразието в областите и методите на медиацията, в целия Европейски съюз нараства интересът към нея като средство за уреждане на споровете, което представлява алтернатива на съдебните решения.

Моля, изберете знаме, за да получите подробна информация за съответната страна.

Последна актуализация: 17/11/2021

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Медиация в държавите от ЕС - Белгия

Вместо да прибягвате до съд, защо не се опитате да разрешите вашия спор чрез медиация? Това е алтернативен способ за разрешаване на спорове (АРС), при който медиатор подпомага страните в спора да постигнат споразумение. В Белгия правителството и практикуващите юристи са запознати с предимствата на медиацията.

Към кого да се обърна?

Федералната комисия по медиация.

Въпреки че самата тя не провежда медиация, Федералната комисия по медиация регламентира тази професия и води списък на акредитираните медиатори.

Секретариатът на комисията предоставя информация на **нидерландски** и на **френски** език. С нея можете да се свържете по **електронна поща** и на следния адрес:

SPF Justice

Commission fédérale de médiation

Rue de la Loi, 34

1000 Bruxelles

Тел.: (+32) 2 224 99 01

Факс: (+32) 2 224 99 07

Федералната комисия по медиация гарантира (благодарение на акредитирането на медиаторите) качеството и развитието на медиацията.

Списъкът на медиаторите е достъпен на **нидерландски** и на **френски** език.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Медиацията е **допустима** в:

Гражданското право (включително семейните спорове);

Търговското право;

Трудовото право;

Съществува и медиация по наказателноправни въпроси и в областта на възстановителното правосъдие, но тези области не са от компетентността на Федералната комисия по медиация.

Най-често до медиация се прибягва в гражданското право, по-специално по семейните дела.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Използването на медиацията е **доброволен избор на страните** и не се санкционира в случай на неуспех.

Съгласно най-новите разпоредби в областта на семейното право, съдията е длъжен да осведоми страните за съществуването и възможностите, които предлага медиацията.

Съществува „**Кодекс за поведение**“ на медиаторите, който е достъпен на **нидерландски** и на **френски** език.

Информация и обучение

Уебсайтът съдържа **значителна по обем информация** относно различните аспекти на медиацията (провеждане на медиацията, разходи, адреси и др.) на **нидерландски** и на **френски** език.

Кът на специалиста

Този раздел от уебсайта информира за **критериите за акредитиране и условията за обучение** на медиаторите.

Федералната комисия по медиация е регламентирала обучението на медиаторите, но самото обучение се осигурява от частния сектор.

Програмата включва общ хорариум от 60 часа, разпределен в теоретично обучение от най-малко 25 часа и практическо обучение от най-малко 25 часа.

Общата програма обхваща общите принципи на медиацията (етика / философия), изучаване на различните **алтернативни способи за разрешаване на спорове**, приложимото право, социологическите, психологическите аспекти и процеса на медиация.

Практическите упражнения обхващат темите от програмата и развиват чрез ролеви игри уменията за преговаряне и комуникация.

Освен общата програма съществуват и специфични програми за всеки вид медиация (най-малко 30 часа, които свободно се разпределят между периодите на теоретично и практическо обучение).

Съществуват специфични програми по семейна, гражданска и търговска, а също и социална медиация.

Критерии за акредитация

Критерии за акредитация на медиаторите,

Указания за подаване на комплект от документи за акредитиране като медиатор съгласно закона от 21 февруари 2005 г.,

Контролен лист за кандидатстване за признаване на квалификация като медиатор (Word)

Критерии за обучение / повишаване на квалификацията

Първоначално обучение

Решение от 1 февруари 2007 г. за определяне на условията и процедурите за акредитация на центровете за обучение и на обучението на акредитираните медиатори (PDF)

Акредитирани от Федералната комисия по медиация институции за обучение на медиатори

Повишаване на квалификацията

Решение от 18 декември 2008 г. за определяне на задълженията на акредитираните медиатори в областта на продължаващото обучение и критериите за акредитация на програмите в тази област

Кодекс за добро поведение

Кодекс за добро поведение на акредитирания медиатор (Word)

Разглеждане на оплаквания

Решение относно процедурата за оттегляне на акредитация, определянето на санкциите, които произтичат от Кодекса за добро поведение и процедурата за прилагане на тези санкции

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Медиацията не е безплатна. **Хонорарът** на медиатора **се съгласува** между частния медиатор и страните. Законът не регламентира тези хонорари. В общия случай всяка страна заплаща половината от хонорара.

Възможно е дадена страна да получи **помощ**, за да плати хонорара на медиатора, ако тя е с ограничени финансови възможности и при условие че медиаторът е акредитиран.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Съгласно [европейската Директива 2008/52/ЕО](#) трябва да е възможно да се поиска принудително изпълнение на писмено споразумение, постигнато в резултат на медиация. Държавите-членки съобщават в кои съдилища или други органи могат да се подават такива молби. Белгия все още не е съобщила тази информация.

Въпреки това, съгласно членове 1733 и 1736 от Съдебния кодекс е възможно споразумение, постигнато в резултат на медиация, да се признае от съдия, с което на това споразумение се придава действителност и изпълнителна сила. Що се отнася до правната му форма, в този случай споразумението се оформя във вид на съдебно решение.

Има и алтернатива на официалното признаване. Възможно е споразумението, постигнато в резултат на медиация, да бъде скрепено в нотариална форма пред нотариус. По този начин споразумението става действително и придобива изпълнителна сила, без да е необходима намесата на съдия. Това е осъществимо само със съгласието на всички страни.

Връзки по темата

[Федерална публична служба „Правосъдие“](#)

[Федерална комисия по медиация](#)

Последна актуализация: 06/08/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - България

Вместо да се обръщате към съд защо не се опитате да уредите спора чрез медиация? Това е мярка за алтернативно уреждане на спорове, при която медиаторът подпомага спорещите страни да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в България осъзнават предимствата на медиацията.

Към кого да се обърнем?

Министерството на правосъдието на България е създадо регистър на медиатори като част от централния регистър на корпоративните органи с нестопанска цел, които предлагат полезни публични услуги.

Интернет страницата на [Министерство на правосъдието](#) предоставя достъп до:

[Списък на медиатори](#)

[Частни организации, които обучават медиатори](#)

В кои области е допустима медиацията и/или е най-често срещана?

Медиацията е допустима в редица области на правото. Същевременно тези области не са уредени или ограничени със законодателство. До момента повечето регистрирани медиатори са специализирали в търговска и бизнес медиация.

Следват ли се специфични правила?

Медиацията се осъществява изцяло на доброволен принцип. Въпреки че предоставя алтернативно средство за уреждане на спорове, без те да бъдат отнасяни до съда, медиацията не е предпоставка за образуване на съдебни производства.

Не съществува специален кодекс за поведение за медиатори. Същевременно разпоредби относно етичните стандарти са включени в Закона за медиацията и Наредба № 2 от 15 март 2007 г., която урежда условията и реда за одобряване на организациите, които обучават медиатори.

Информация и обучение

Организациите, които предлагат обучение на медиатори, са от частния сектор.

Темите на семинарите включват правни производства и етични правила за поведение на медиаторите, както и процедурата, уредена в **Закона за медиацията и Наредба № 2 от 15 март 2007 г.**

Каква е цената на медиацията?

Медиацията не е безплатна; **плащането** се определя по споразумение между медиатора и участващите страни.

Възможно ли е да се иска изпълнение на споразумение, постигнато чрез медиация?

В съответствие с [Директива 2008/52/ЕО](#) (насърчаване и улесняване на медиацията като алтернативна форма на уреждане на трансгранични спорове в ЕС), трябва да съществува възможност да се поиска съдържанието на писмено споразумение, постигнато чрез медиация да подлежи на изпълнение.

Разпоредбите на [Директива 2008/52/ЕО](#) относно изпълняемостта на споразуменията, постигнати чрез медиация са транспонирани в Закона за медиацията.

Държавите-членки съобщават това на съдилищата и на други органи, които са компетентни да получават такива искания.

Последна актуализация: 16/06/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Чехия

Вместо да се обръщате към съда, защо не се опитате да разрешите спора си чрез медиация?

Това е процедура за алтернативно разрешаване на спорове, посредством която медиатор помага на страните по спора да постигнат споразумение. Предимствата на медиацията са съкратените срокове при използването на тази процедура за разрешаване на спорове (в сравнение с продължителните съдебни дела) и често икономии на финансови средства (в сравнение с разходите по съдебни дела).

Към кого да се обърна?

[Службата за пробация и медиация](#) на Чешката република (*Probační a mediační služba ČR*) е централният орган, която отговаря за медиацията като мярка за разрешаване на спорове между извършители и жертви на престъпления в областта на наказателните производства. За тази служба отговаря **Министерството на правосъдието**.

За медиация по гражданскоправни въпроси може да се свържете с един от медиаторите, които предлагат тази услуга. Данни за връзка с медиатори, които работят в Чешката република, може да намерите на различни уебсайтове чрез търсене с ключова дума „медиация“.

Списък на медиаторите може да намерите например на уебсайта на чешкото Сдружение на медиаторите, чешката Адвокатска колегия и Съюза за производства по арбитраж и медиация на Чешката република. Данни за връзка с лицата, които упражняват дейност в района на съответните районни съдилища, могат да се намерят на уебсайта на Службата за пробация и медиация на Чешката република.

Списъкът на медиаторите, регистрирани по Закон № 202/2012 за медиацията, поддържан от Министерството на правосъдието, може да бъде намерен [тук](#).

В областта на медиацията работят редица други неправителствени организации (НПО) и правни субекти.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често използвано?

Медиацията е допустима във всяка област на правото, освен ако не е изключена по закон. Това включва **семеиното право, търговското право и наказателното право**. Съгласно Гражданския процесуален кодекс председателят на съдебния състав може да нареди на страните по производството да проведат първоначална тричасова среща с медиатор, ако това е изпълнимо и уместно. В тези случаи производството може да бъде спряно за максимален срок от три месеца.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Да, медиацията е уредена със Закон № 202/2012 за медиацията, а в областта на наказателните производства — със Закон № 257/2000 за Службата за пробация и медиация на Чешката република.

Информация и обучение

Регистриран медиатор, който упражнява дейност съгласно Закон № 202/2012 за медиацията, трябва успешно да е издържал професионален изпит пред комисия, назначена от Министерството на правосъдието. Медиатор, който упражнява дейност в областта на компетентност на Службата за пробация и медиация съгласно Закон № 257/2000 за Службата за пробация и медиация, трябва успешно да е издържал изпит за придобиване на квалификация.

Обучението на медиаторите, които упражняват дейност в рамките на системата на наказателното правосъдие, се осигурява от Службата за пробация и медиация. Обучение в областта на медиацията извън сферата на наказателното правосъдие се предлага от редица организации и образователни институции.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Медиацията, която се предоставя от Службата за пробация и медиация, е безплатна или разходите се поемат от държавата.

Ако съдът спре производството по гражданско дело и нареди на страните да проведат първоначална среща с медиатор, първите три часа от срещата се плащат по тарифа, определена в приложимите подзаконови актове (400 CZK за всеки започнат час), и тези разходи се разпределят поравно между страните (ако страните са освободени от задължението за плащане на съдебни такси, тези разходи се поемат от държавата). Ако медиацията продължи повече от три часа, допълнителните разходи се разпределят поравно между страните до размера на **сумата**, договорена между медиатора и страните в медиацията (т.е. страните по производството).

Възможно ли е принудително изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

[Директива 2008/52/ЕО](#) дава възможност на страните по спора да изискат писменото споразумение, постигнато в резултат от медиация, да подлежи на принудително изпълнение. Споразумение между страните по гражданско дело, постигнато в резултат от медиация, може да бъде представено на съда за одобрение в по-нататъшното производство. Резултатите от медиация, осъществена от Службата за пробация и медиация по наказателно производство, могат да бъдат взети предвид от прокурора и от съда, когато се произнасят с решение по дадено дело.

Последна актуализация: 14/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Дания

В Дания е възможно да потърсите услугите на медиатор на частна основа. Медиацията на частна основа не се урежда от закона и разходите по нея се поемат от страните. В допълнение съществува възможност за медиация по закон по отношение на граждански дела в районен съд, висш съд, морски и търговски съд, както и за разрешаване на конфликти по наказателни дела (вж. по-долу).

Медиация по граждански дела

Глава 27 от Закона за съдебната власт извежда правилата за съдебната медиация по граждански дела, които се гледат в районен съд, висш съд, морски и търговски съд.

По искане на страните съдът може да назначи съдебен медиатор, който да помогне на страните да постигнат сами споразумение по спора, който ги противопоставя (съдебна медиация).

Целта на процеса е да се даде възможност на страните по дело, заведено в съда, да се опитат, ако желаят това, да разрешат спора си по друг начин освен чрез традиционната помирителна процедура в съда, която се основава на приложимите разпоредби в закона, или чрез решение на съда. Съдебната медиация може да даде възможност за постигане на споразумение по взаимно съгласие по спора; това се счита за по-удовлетворително разрешение за двете страни, тъй като споразумение, постигнато чрез медиация, може да им предостави по-голяма степен на влияние върху развитието на нещата и може да вземе предвид съответните интереси, потребности и бъдеще на спорещите страни.

Медиатор може да бъде съдия или длъжностно лице на съответния съд, който се определя да изпълнява функциите на медиатор, или адвокат, който е одобрен от съдебната администрация да изпълнява функциите на медиатор в района на съответния висш съд.

Медиаторът определя начина, по който ще протече медиацията, консултирайки се със страните. Със съгласието на страните, медиаторът може да провежда индивидуални срещи с тях.

Всяка страна поема своите разходи по съдебната медиация, освен ако не се споразумеят за друго.

Ако медиацията доведе до споразумение по взаимно съгласие, може да бъде изготвен официален протокол, след което делото може да бъде прекратено.

Според член 478, параграф 1, алинея 2 от Закона за съдебната власт, принудителното изпълнение е допустимо на базата на помирително споразумение пред съдилищата или други органи, в случаите, когато законът разрешава принудителното изпълнение на съдебни решения.

Според член 478, параграф 1, алинея 4 принудителното изпълнение също е възможно на базата на извънсъдебно помирително споразумение, засягащо неизплатени дългове, ако споразумението изрично предвижда, че може да служи като основание за принудително изпълнение.

Законът за съдебната власт може да бъде намерен на уебсайта [Информация относно правото](#).

Медиация по наказателни дела

Закон № 467 от 12 юни 2009 г. относно съветите за разрешаване на конфликти във връзка с извършени престъпления, който влезе в сила на 1 януари 2010 г., въвежда постоянна, национална система за разрешаване на конфликти по наказателни дела.

Началникът на полицията във всеки полицейски район създава съвет за разрешаване на конфликти, където жертвата и извършителят могат да се срещнат след извършването на престъпление, заедно с неутрален медиатор.

Медиацията в съвет за разрешаване на конфликти може да се проведе само ако страните се съгласят да участват. Деца и младежи под 18 години обаче може да участват само със съгласието на законния им настойник. Медиацията в съвет за разрешаване на конфликти може да се проведе само ако обвиняемият е признал в основни линии престъплението.

Медиаторът определя начина, по който ще протече процесът на разрешаване на конфликта, след като е разговарял със страните. По време на процеса на разрешаване на конфликта медиаторът помага на страните да обсъдят престъплението и може да им помогне във формулирането на споразумение, което те желаят да сключат.

Медиацията в съвет за разрешаване на конфликти не замества наказанието или другите правни последици от престъплението.

Законът за съветите за разрешаване на конфликти във връзка с извършени престъпления може да бъде намерен на следния уебсайт [информация относно правото](#).

Към кого можете да се обърнете?

При граждански дела можете да се обърнете към съда, който разглежда делото. Адресът, телефонният номер и т.н. на въпросния съд могат да бъдат намерени посредством уебсайта на [Domstolsstyrelsen](#) ([Съдебната администрация](#)).

При наказателни дела можете да се обърнете към полицейския участък, който се занимава със случая. Адресът, телефонният номер и т.н. на въпросния полицейски участък могат да бъдат намерени посредством уебсайта на [Датската национална полиция](#).

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Моля вижте по-горе.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Моля вижте по-горе.

Информация и обучение

Моля вижте по-горе.

Разходи, свързани с медиацията

Моля вижте по-горе.

Възможно ли е принудително изпълнение на споразумение, постигнато в резултат на медиация?

Моля вижте по-горе.

Последна актуализация: 04/05/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Германия

Вместо да се обръщате към съда, защо не се опитате да разрешите спора си чрез медиация? Това е мярка за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), чрез която медиатор помага на страните по даден спор да постигнат споразумение.

Към кого можете да се обърнете?

Редица организации представят услуги по медиация. По-долу ще намерите неизчерпателен списък на някои от по-големите сдружения:

[Федерално сдружение за семейна медиация](#) (*Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V.* (BAFM): Fritschestraße 22, 10585 Berlin, Germany)

[Федерално сдружение за медиация](#) (*Bundesverband Mediation e.V.* (BM): Wittestraße 30K, 13509 Berlin, Germany)

[Федерално сдружение за медиация в икономическа и работна среда](#) (*Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V.* (BMW): Prinzregentenstraße 1, 86150 Augsburg, Germany)

[Център за медиация](#) (*Centrale für Mediation GmbH & Co.KG* (CfM): Gustav-Heinemann-Ufer 58, 50968 Cologne, Germany)

[Германска адвокатска колегия](#) (работна група по медиация към Германската адвокатска колегия (*Arbeitsgemeinschaft Mediation im Deutschen Anwaltverein*), Littenstraße 11, 10179 Berlin, Germany)

Германска асоциация за медиация (*Deutsche Gesellschaft für Mediation* (DGM), Friedrich-Ebert-Straße 10, 59425 Unna, Germany)

Германски форум за медиация (*Deutsches Forum für Mediation* (DFfM), Hohe Straße 11, 04107 Leipzig, Germany)

 Международен център за медиация при семейни конфликти и отвлечане на деца (*Internationales Mediationszentrum für Familienkonflikte und Kindesentführung e.V. (MiKK)*, Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Germany)

Тези сдружения помагат на страните, които желаят да използват медиацията, да намерят подходящ медиатор.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или тя е най-често използвана?

По принцип когато не съществува изрично законово изискване за съдебно уреждане на определен вид спорове или дела, винаги е възможно използването на медиация. Най-често срещаните области, в които се използва медиацията, са семейното, наследственото и търговското право.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

На 26 юли 2012 г. в Германия влезе в сила Законът за медиацията (*Mediationsgesetz*) (член 1 от Закона за насърчаване на медиацията и други методи за извънсъдебно решаване на спорове от 21 юли 2012 г., обн. Федерален държавен вестник I (*Bundesgesetzblatt I*), стр. 1577). Това е първият законодателен акт, с който в Германия формално се уреждат услугите по медиация. С него в германското право се транспонира европейската директива за медиацията (Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, ОВ L 136, 24.5.2008 г., стр. 3). Приложното поле на Закона за медиацията е по-широко от заложеното в европейската директива. Директивата се прилага само за трансгранични граждански и търговски спорове, а Законът за медиацията се прилага за всички видове медиация, които се провеждат в Германия, независимо от естеството на спора и местоживееето на страните.

В Закона за медиацията са установени само основните принципи, тъй като медиаторите и страните се нуждаят от широко поле на действие при провеждането на медиацията. Първо, в закона са определени понятията „медиация“ и „медиатор“, за да се разграничи медиацията от другите способи за уреждане на спорове. Второ, медиацията е описана като структуриран процес, в който страните се стремят с помощта на един или няколко медиатори доброволно и самостоятелно да уредят спора си. Медиаторите са независими и безпристрастни лица без правомощия за вземане на решение, които водят страните през процеса на медиация. В закона съзнателно не е уредена подробна процедура за провеждане на медиацията. Установени са обаче редица задължения за разкриване на информация и ограничения на дейността, за да се гарантира независимостта и безпристрастността на медиаторите. Освен това медиаторите са изрично задължени по закон да пазят професионална тайна. Законът насърчава доброволното уреждане на споровете, като включва в процесуалните кодекси (напр. в Гражданския процесуален кодекс, *Zivilprozessordnung*) различни стимули в тази насока. Така например при подаване на исковата молба в гражданските съдилища страните трябва да заявят дали са опитали извънсъдебно уреждане на спора си, например чрез медиация, и дали съществуват особени причини за непредприемането на такъв процес. Освен това съдът може да предложи на страните да се опитат да разрешат конфликта чрез медиация или друга форма на извънсъдебно разрешаване на спорове; ако страните откажат да използват тази възможност, съдът може да спре производството. За момента не е предвидено получаването на правна помощ за медиация. Съгласно § член 278, параграф 5 от Гражданския процесуален кодекс съдът може, за целите на помирителното производство и за по-нататъшни опити за постигане на споразумение по взаимно съгласие, да отнесе страните до помирителен съдия (*Güterichter*), който е специално определен за тази цел и няма правомощия за вземане на решения. Помирителният съдия може да използва всички методи за уреждане на спорове, включително медиация.

С доклад от 20 юли 2017 г. федералното правителство изпълни законовото си задължение да докладва на Бундестага (долната камара на германския парламент) за въздействието на закона пет години след влизането му в сила. Докладът е на разположение **тук**. Той показва, че медиацията като алтернативен инструмент за уреждане на спорове в Германия все още не се използва в желаната степен. Според доклада няма непосредствена необходимост от приемане на каквито и да било законодателни мерки. Въз основа на констатациите в доклада обаче федералното правителство ще проучи как по-добре да се постигне целта за насърчаване на медиацията, преследвана със Закона за медиацията.

Информация и обучение

Обща информация може да намерите на уебсайта на **Федералното министерство на правосъдието** (*Bundesministerium der Justiz*).

Не съществува законово определена длъжностна характеристика на медиатора. Ето защо професията на медиатора е със свободен достъп. Медиаторите сами гарантират, че чрез подходящо образование и обучение са придобили необходимите познания и опит, за да могат компетентно да водят страните през процеса на медиация. Законът определя кои общи познания, умения и методи на работа трябва да бъдат усвоени чрез подходящо предварително обучение. Всеки, който отговаря на тези изисквания, може да действа като медиатор. Не се изисква минимална възраст, нито преминал курс на обучение, завършващ с университетска степен.

Ако страните искат да получат гаранция, че техният медиатор е преминал квалифицирано обучение и има достатъчен опит в областта, те са свободни да изберат сертифициран медиатор (*zertifizierten' Mediator*). За целта Федералното министерство на правосъдието и защитата на потребителите използва правомощието си да издава нормативни актове и прие Наредба относно обучението и по-нататъшното развитие на сертифицирани медиатори (*Verordnung über die Aus- und Fortbildung von zertifizierten Mediatoren*), като по този начин определя по-конкретни условия за обучение за сертифициран медиатор и за допълнителни курсове за развитие на сертифицирани медиатори, както и изисквания за центрове за обучение и допълнително развитие.

Към момента няма предвидена официална процедура.

Понастоящем обучение за медиатори се предлага от сдружения, организации, университети, предприятия и физически лица.

Какви са разностите, свързани с медиацията?

Медиацията не е безплатна. Плащането може да се договори по споразумение между частния медиатор и съответните страни.

Таксите за медиация не са уредени в нормативен акт, както и няма статистики за разностите. Може основателно да се предположи, че таксата на час варира между 80 EUR и 250 EUR.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

По принцип споразумение, постигнато в резултат от медиация, може да бъде обявено за подлежащо на принудително изпълнение със съдействието на адвокат (като извънсъдебно споразумение) или нотариус (под формата на публичен нотариален акт съгласно §§членове 796a—796c и член 794, алинея 1, точка 5 от Гражданския процесуален кодекс).

Връзки по темата

 Федерално сдружение за семейна медиация

 Федерално сдружение за медиация

 Федерално сдружение за медиация в икономическа и работна среда

 Център за медиация

 Германска адвокатска колегия

Последна актуализация: 17/05/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Естония

Вместо да се обръщате към съда, защо не се опитате да разрешите спора си чрез медиация? Медиацията е метод за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), при който медиаторът помага на страните по спора да се споразумеят. Правителството и правните специалисти в Естония познават предимствата на медиацията.

Към кого да се обърна?

Под помирение се разбира дейността на помирител или помирителен орган по граждански дела. Помирението е уредено в Закона за помирението. Законът за помирението беше приет с цел транспониране на Директива 2008/52/ЕО относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси в естонското законодателство.

Съгласно Закона за помирението помирител може да бъде всяко физическо лице, което страните са помолили да действа като помирител.

Адвокатите и нотариусите също може да действат като помирители. По силата на специалния закон ролята на помирител може да бъде възложена и на орган на държавната или местната власт.

Списък на нотариусите може да бъде намерена на [уебсайта](#) на Нотариалната камара.

Списък на адвокатите, действащи като помирители, може да бъде намерен на [уебсайта](#) на Естонската адвокатска колегия.

Може да се свържете със следните неправителствени организации:

[Естонската асоциация на медиаторите](#) предоставя информация на естонски и английски език.

[Естонският съюз за благоденствието на децата](#) е сдружение с нестопанска цел в подкрепа на правата на децата. Неговата дейност включва предоставяне на съвети на родители, които искат да се разделят или да се разведат, като ги насърчава да използват услугите на помирители, за да защитят интересите на децата си. Съюзът организира обучения по семейна медиация.

[Естонската застрахователна асоциация](#) създаде застрахователен медиатор, който се занимава със споровете между притежателите на застрахователни полици и застрахователите или застрахователните брокери.

Комисията за авторското право, създадена към Министерството на правосъдието, е помирителен орган по смисъла на член 19 от Закона за помирението. Комисията разглежда молбите за мерките, които трябва да се приложат, за да се позволи свободно използване в определени случаи на произведения, защитени с авторско право, или на обекти, защитени със сродните му права.

Съгласно Закона за уреждане на колективните трудови спорове страните имат право да се обърнат към обществения помирител в случай на колективен трудов спор (спор във връзка с условията на колективен трудов договор). Общественият помирител е безпристрастен експерт, който помага на участниците в трудовия спор да постигнат компромис. Общественият помирител за колективните трудови спорове е Meelis Virkebau — електронна поща: meelis.virkebau@riikliklepitaja.ee. Повече информация може да бъде намерена на [уебсайта](#) на обществения помирител.

В някои случаи медиатор може да бъде канцлерът на правосъдието. Въпреки че понятието „омбудсман“ не се използва в Закона за дейността на канцлера на правосъдието, канцлерът изпълнява и функциите на омбудсман, като следи дали държавните органи спазват основните права и свободи на човека и принципите на добро управление, както и като следи дейността на органите на местното управление, публичноправните юридически лица и частноправните субекти, изпълняващи публични функции. Считано от 2011 г., канцлерът на правосъдието изпълнява и функциите на омбудсман за правата на детето съгласно член 4 от Конвенцията за правата на детето и провежда помирителната процедура при спорове, свързани с дискриминация. Повече информация може да бъде намерена на [уебсайта](#) на канцлера на правосъдието.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често използвано?

Помирителната процедура, предвидена в Закона за помирението, по принцип може да се използва за разрешаване на всички граждански спорове, чийто предмет се поддава на помирение. Помирителната процедура се прилага по граждански дела, по които спорът касае частноправни отношения и се разглежда от окръжен съд. Макар да липсват сравнителни статистически данни, медиацията вероятно се използва по-често в областта на семейното право.

Канцлерът на правосъдието разрешава спорове, свързани с прояви на дискриминация, при които дадено лице подава декларация, че е било дискриминирано въз основа на пол, раса, народност (етнически произход), цвят на кожата, език, произход, религия, политически или други убеждения, имуществено състояние, обществено положение, възраст, увреждане, сексуална ориентация или други признаци, определени от закона. Медиаторите могат да действат и в случай на нарушение на основните права.

Общественият помирител действа като помирител по колективните трудови спорове.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Съгласно естонското право използването на помирение по принцип е доброволно. Правилата за помирението и условията за принудително изпълнение на помирителните спогодби са уредени в [уебсайта](#) на [Закона за помирението](#).

Гражданският процесуален кодекс на Естония съдържа специална разпоредба, която предвижда помирение от съдия, когато единият родител е нарушил разпореждане във връзка с правото на лични отношения с детето. Съгласно член 563 от Кодекса по искане на единия родител съдът може да призове и двамата родители в съда, за да разреши такъв спор чрез постигане на спогодба. Съдът призовава родителите да се явят лично и ги информира за евентуалните правни последици (глоба или задържане), в случай че не се явят.

Гражданският процесуален кодекс предвижда също така, че ако съдът счете за необходимо в интерес на решаване на делото и като се имат предвид обстоятелствата по делото и производството до този момент, той може да задължи страните да участват в помирителна процедура по Закона за помирението.

Процедурният правилник на застрахователния помирител към Естонската застрахователна асоциация може да бъде намерен [онлайн](#).

Помирението чрез канцлера на правосъдието е уредено в Закона за дейността на канцлера на правосъдието. Уреждането на колективните трудови спорове, дейността на обществения помирител и правата и задълженията на страните, участващи в производството, са уредени в Закона за уреждане на колективните трудови спорове.

Специфичните характеристики на помирителната процедура, провеждана от Комисията за авторското право, са изложени в Закона за авторското право.

Информация и обучение

Информация за помирителите, действащи съгласно Закона за помирението, включително за нотариусите и адвокатите, може да бъде намерена на уебсайтовете на лицата, действащи като помирители. Списък на нотариусите може да бъде намерена на [уебсайта](#) на Нотариалната камара.

Списък на адвокатите, действащи като помирители, може да бъде намерен на [уебсайта](#) на Естонската адвокатска колегия.

Информация за дейността на канцлера на правосъдието в качеството му на омбудсман за правата на детето може да бъде намерена на [уебсайта](#) на канцлера на правосъдието. Информация за помирителната процедура при спорове, свързани с дискриминация, също може да бъде намерена на [уебсайта](#) на канцлера на правосъдието.

Информация за дейността на обществения помирител може да бъде намерена на [уебсайта](#) на обществения помирител.

Обучението на медиаторите се организира от частния сектор (напр. Асоциацията на медиаторите). То не е специално уредено от закона.

Какви са разноските, свързани с медиацията?

Съгласно Закона за помирението помирителната процедура не е безплатна. Разноските по помирението се договарят между медиатора и участващите страни.

В случаите, когато съдът е предложил страните в производството да се обърнат към помирител или е разпоредил на страните да минат през помирителната процедура, предвидена в Закона за помирението, всяка страна, която не може да поеме разноските за помирителната процедура или може да ги плати само частично или чрез плащане на вноски, може да поиска като форма на правна помощ да бъде частично или изцяло освободена от разноските за помирителната процедура за сметка на бюджета на Република Естония.

Ако канцлерът на правосъдието действа като помирител, не се плаща такса. Може обаче да има допълнителни разноски, свързани с помирителната процедура. Канцлерът на правосъдието решава кой да поеме тези разноски.

Уреждането на колективните трудови спорове от обществения помирител също е безплатно. Разноските, произтичащи от уреждането на колективен трудов спор, се поемат от загубилата страна или се поделят между страните по общо съгласие.

На помирителния орган към Естонската застрахователна асоциация се плаща административна такса от 50 EUR, а на застрахователния помирител — възнаграждение в максимален размер от 160 EUR. Със социалноосигурителните вноски и вноските за осигуряване при безработица те възлизат общо на 214,08 EUR. Ако помирителната процедура е неуспешна, се плаща само половината от възнаграждението на застрахователния помирител.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Съгласно Закона за помирението спогодбата, сключена в резултат на помирителна процедура, подлежи на изпълнение след приключване на съответното изпълнително производство, започнало въз основа на молба (членове § 6271 или § 6272 от Гражданския процесуален кодекс). Нотариус също може да обяви за подлежаща на изпълнение спогодба, сключена в резултат на помирителна процедура, проведена от нотариус или адвокат в съответствие с правилата, предвидени в Закона за нотариалната дейност. Специалните правила, уреждащи изпълняемостта на спогодби относно процедурата за лични отношения с детето, са предвидени в член 563 от Гражданския процесуален кодекс.

Всяка спогодба, сключена в резултат на помирителна процедура, одобрена от канцлера на правосъдието, подлежи на изпълнение.

Спогодба, постигната чрез обществения помирител, за уреждане на колективен трудов спор, е задължителна за двете страни и поражда действие от датата, на която е подписана, освен ако не е уговорена друга дата за влизане в сила. Такава спогодба обаче не е изпълнителен титул.

Последна актуализация: 14/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Ирландия

[Законът за медиацията от 2017 г.](#) влезе в сила на 1 януари 2018 г. Законът съдържа разпоредби за всеобхватна законова уредба, която има за цел да насърчи разрешаването на спорове посредством медиация като алтернатива на съдебните производства. Основната цел на Закона е да се насърчи медиацията като надеждна, ефективна и ефикасна алтернатива на съдебните производства и по този начин да се намалят правните разходи, да се ускори разрешаването на споровете и да се намалят стресът и ожесточеността, които често съпътстват съдебното производство. Законът:

съдържа общи принципи за провеждане на медиация от квалифицирани медиатори — раздели 6—8;

предвижда въвеждането на кодекси на практики за провеждането на медиация от квалифицирани медиатори — раздел 9;

предвижда, че комуникацията между страните по време на процедурата по медиация е поверителна — раздел 10;

предвижда възможността за създаване в бъдеще на Съвет за медиация, който да упражнява надзор върху развитието на сектора — раздел 12;

въвежда задължение за солиситърите и баристърите да съветват страните по спорове да разглеждат възможността да използват медиацията като средство за разрешаването им — раздели 14 и 15;

предвижда, че съдът може, по своя собствена инициатива или по инициатива на страните, да покани страните да разгледат възможността за медиация като средство за разрешаване на спора — раздел 16;

урежда последиците от медиацията по отношение на давностните и преклузивните срокове — раздел 18;

предвижда, че съдът може, при присъждането на разноски по производствата, посочени в раздел 16 от Закона, ако счита това за справедливо, да вземе предвид неоснователните откази или бездействия на страни в производството във връзка с обмислянето на възможността за използване на медиация или неоснователните откази или бездействия на страни във връзка с участие в медиация след покана за такова участие, отправена от съда съгласно раздел 16 — раздели 20 и 21.

Приложното поле на Закона включва всички граждански производства, които могат да бъдат започнати пред съд, без някои изключения, предвидени в раздел 3 от Закона.

Последна актуализация: 18/01/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Гърция

Вместо да се обръщате към съда, защо не разрешите споровете чрез медиация? Това е форма на алтернативно разрешаване на спорове (АРС), при която медиатор помага на страните да постигнат споразумение. Гръцкото правителство и практикуващите юристи в съдебната система са запознати с предимствата на медиацията.

Към кого да се обърнат?

Услуги по медиация в Гърция предоставят следните институции:

Съгласно Закон 4640/2019 (Държавен вестник, серия I, № 190, 2019 г.), с който се транспонира Директива 2008/52/ЕО, медиаторът трябва да бъде: а) завършил висше образование или притежател на еквивалентна диплома от институция с признато международно положение; б) обучен от доставчик на обучение за медиатори, признат от Централния съвет по медиация или притежател на степен на акредитация от друга държава — членка на Европейския съюз, и в) акредитиран от Централния съвет по медиация и регистриран в регистрите на медиаторите. Притежател на докторска степен или еквивалентна чуждестранна степен по медиация не трябва да се обучава допълнително от доставчик на обучение за медиатори, за да бъде акредитиран, и може да се яви директно на изпитите за получаване на акредитация. Упражняването на професията медиатор е забранено на лица, осъществяващи дейност като публични, общински и съдебни служители или като служители на публичноправни субекти и институции, и обслужващи съдебни или публични служители. Публичните служители и служителите на публичноправни юридически лица могат да осъществяват дейност като акредитирани медиатори единствено в контекста и за нуждите на своята работа. Кандидат-медиаторите се проверяват поне два пъти годишно от изпитната комисия, назначена от Централния съвет по медиация. Изпитите включват писмени и устни тестове, както и оценка, основана на симулация.

Изпитната комисия решава къде, кога и как ще се проведат изпитите. Тя съобщава решението си на лицензираните доставчици на обучение и то се публикува на уебсайта на Министерството на правосъдието най-малко 30 дни преди изпитите.

Централният съвет по медиация изготвя и поддържа регистрите на медиаторите в електронен вид и на уебсайта на Министерството на правосъдието се публикува информация за следните: а) Общия регистър на медиаторите, в който са изброени акредитираните медиатори в цялата държава в строг азбучен ред и б) Специалният регистър на медиаторите, в който са изброени акредитираните медиатори, въз основа на окръга на всеки първоинстанционен съд.

Медиаторите се акредитират и регистрират в регистрите на медиаторите от Централния съвет по медиация след полагането на изпити.

Медиаторите, които вече са акредитирани при влизането в сила на Закон 4640/2019, запазват своята акредитация.

Министерството на труда, социалната сигурност и социалните грижи предоставя обществена услуга, която позволява на служителите да поискат официално разглеждане на трудовоправни спорове. Процедурата се води от Главната инспекция по труда (*Epitheorisi Ergasias*). Инспектор със специални правомощия насрочва заседание, на което да бъде изслушан работодателят. Това заседание е различно от съдебно производство.

Омбудсманът за правата на потребителите (*Sinigoros tou Katanaloti*) е независим орган, който е на подчинение на Министерството на регионалното развитие и конкурентоспособността. Омбудсманът е извънсъдебен орган за уреждане на потребителски спорове по взаимно съгласие и консултативна институция, която действа успоредно с правителството за разрешаване на въпросите, попадащи в обхвата на предоставените й правомощия. Омбудсманът също така контролира дейността на **Помирителните комитети** (*Epitropes Filikou Diakanonismou*) на органите на местно самоуправление — префектурите (*Nomarchiakes Aftodioikiseis*), които могат да се намесят, ако успоредно не е в ход съдебно производство.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Процедурата по медиация може да обхваща съществуващи или бъдещи гражданскоправни и търговскоправни спорове с национален или трансграничен характер, при условие че засегнатите страни имат правомощията да разглеждат предмета на спора в съответствие с разпоредбите на материалното право.

Също така следните частноправни спорове са предмет на процедурата по медиация, без провеждането на която искът няма да бъде разгледан: а) спорове между собствениците на етажи или апартаменти, произтичащи от отношенията на етажна собственост, спорове, произтичащи от управлението на проста и сложна вертикална собственост, спорове между управители на етажна и вертикална собственост и собственици на етажи, апартаменти и вертикални имоти, както и спорове, попадащи в регулаторния обхват на членове 1003—1031 от Гражданския кодекс; б) спорове, свързани с исковете за всякакъв вид обезщетение за автомобилни щети, между бенефициерите на обезщетението или техните правоприменници и отговорните за обезщетяването им или техните правоприменници, както и искове по договор за автомобилно застраховане между застрахователни компании и притежатели на полици или техните правоприменници, освен когато застрахователното събитие е довело до смърт или телесна повреда; в) спорове, свързани с такси по член 22А от Гражданския процесуален кодекс; г) семейноправни спорове, с изключение на тези, предвидени в член 592, параграф 1, букви а), б) и в) от Гражданския процесуален кодекс; д) спорове относно искове за обезщетение от пациенти или техни роднини срещу лекари, възникнали по време на упражняването на професионалната дейност на лекарите; е) спорове, произтичащи от нарушаване на търговски марки, патенти, промишлени дизайни или модели; ж) спорове, произтичащи от договори за търговия на фондовата борса.

в областта на трудовото право и за разрешаване на потребителски спорове, както е описано по-горе;

свързани с жертви на домашно насилие (Закон 3500/2006);

по някои видове престъпления, предвидени в Закон 3094/2010.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

- Прибягването към медиация за споровете, определени в Закон 4640/2019, е допустимо в следните случаи:

- а) когато страните са се съгласили да използват медиацията след възникването на спора;
- б) когато страните са приканени да прибягнат към медиация и са съгласни с това;
- в) когато прибягването към медиация се разпорежда от съдебен орган на друга държава членка и такова прибягване не засяга морала и обществения ред;
- г) когато прибягването към процедура по медиация се изисква по закон;

д) когато в писмено споразумение между страните съществува клауза за медиация.

- Съдът, пред който е висящ даден частноправен спор, който е възможно да подлежи на медиация, на всеки етап от производството може, според случая и като вземе предвид по свое усмотрение всички обстоятелства по делото, да призове страните да използват процедурата по медиация, за да разрешат спора. Ако страните са съгласни, съответното писмено споразумение се включва в протокола на съда. В този случай съдът трябва да отложи разглеждането на делото, като определи дата на съдебния процес след изтичането на три, но не повече от шест месеца, без да се вземат предвид съдебните ваканции. Докато производството по делото е висящо, последиците в останалите случаи на прибягване до медиация са едни и същи. Ако страните или една от тях се представлява пред съда от адвокат, пълномощното обхваща и споразумението за подлагането на спора на медиация.

- Прибягването към процедура по медиация при разглеждането на частноправен спор не пречи да се предприеме временна мярка във връзка с този спор в съответствие с разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс. Съгласно член 693, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс съдията, разпореждащ временната мярка, може да определи срок за предявяване на иска по главното производство, който не е по-дълъг от три месеца.

- Прокурорът към първоинстанционния съд (*Eisangeleas Protodikon*), в контекста на своите отговорности и в съответствие с член 25, параграф 4, буква а) от Закон 1756/1988 (Държавен вестник, серия I, № 35, 1988 г.), има право да препоръча на страните да използват процедурата по медиация, където това е възможно.

- Споразумението на страните за използване на процедурата по медиация се урежда от материалноправните разпоредби на договорното право и в него трябва да се описва предметът на тази процедура.

- Страните се явяват на процедурата по медиация заедно с процесуалния си представител, с изключение на потребителските спорове и споровете, свързани с ненавършило пълнолетие лице, при които е разрешено личното присъствие на страните. Участието в процедурата на трета страна също е възможно, ако това се сметне за необходимо, при споразумение между страните и медиатора.

- Медиаторът се назначава от страните или от трета страна, избрана от всички страни, включително центровете за медиация. Използват се услугите само на един медиатор, освен когато страните се споразумеят писмено да има повече от един медиатор.

- Времето, мястото и други процедурни подробности относно медиацията се определят от медиатора в съгласие със страните. Ако двете страни и медиаторът не могат да присъстват физически на едно и също място и е в един и същи час, медиацията може да се проведе чрез телеконферентна връзка посредством компютър или друга система за такава връзка, до която имат достъп останалите страни в спора.

- При изпълнението на своите задължения медиаторите общуват с всяка от страните и се срещат с тях поотделно или заедно. Медиатор не може да предава информация, получена по време на среща с една от страните на другата страна, без съгласието на предоставилата информацията страна.

- Процедурата по медиация по принцип е поверителна, не се пазят протоколи и тя трябва да се провежда по начин, който не нарушава нейната поверителност, освен ако страните не се договорят за друго. Преди да започне процедурата, всички участващи страни трябва да се споразумеят писмено да запазят поверителността на процедурата по медиация. Същото задължение се прилага по отношение на всяка трета страна, участваща в процедурата. Ако страните желаят, могат да поемат писмен ангажимент да запазят поверителността на съдържанието на споразумението, което е възможно да постигнат по време на медиацията, освен ако неговото обявяване е необходимо за изпълнението на споразумението в съответствие с член 8, параграф 4 или е необходимо поради съображения, свързани с обществения ред.

- Ако спорът бъде отнесен пред съдилищата или стане предмет на арбитраж, медиаторът, страните, техните процесуални представители и тези, които са участвали по какъвто и да е начин в процедурата по медиация, няма да бъдат разпитвани като свидетели и няма да могат да представят информация, произтичаща от процедурата по медиация или свързана с нея, и по-конкретно да се позоват на дискусиите, изявленията и предложенията на страните, както и на становищата на медиатора, освен когато това се налага поради съображения, свързани с обществения ред, главно за да се осигури защитата на ненавършилите пълнолетие лица или за да се избегне риск от увреждане на физическата неприкосновеност или психичното здраве на дадено лице.

- При изпълнение на задълженията си медиаторите носят гражданска отговорност само за умишлено неправомерно поведение.

Прилагане на практика на алтернативното разрешаване на спорове (APC)

Единственият механизъм за APC, за който може да се счита, че функционира в Гърция, е арбитражът:

Съгласно член 99 и следващите от Кодекса за несъстоятелността на Гърция медиатор може да бъде назначен, за да се достигне до спогодба, след като до съда по несъстоятелността (*ptocheftiko dikastirio*) е подадена молба от физическо или юридическо лице.

Съдът по несъстоятелността определя дали молбата е допустима, и може да назначи медиатор, избран от списък на експертите. Ролята на медиатора е да използва всички подходящи средства, за да бъде постигнато споразумение между длъжника и (правно определеното) мнозинство от кредиторите му, така че да се осигури оцеляването на предприятието на длъжника.

Медиаторът може да поиска от кредитните и финансовите институции информация за икономическата дейност на длъжника, която може да бъде полезна за успешното приключване на процедурата по медиация.

Ако не може да бъде постигнато споразумение, медиаторът незабавно уведомява председателя на съда, който завежда производство пред съда по несъстоятелността. Ролята на медиатора приключва на този етап.

Информация и обучение

Централният съвет по медиация отговаря за разглеждането на всеки въпрос, свързан с прилагането на институцията на медиацията.

Централният съвет по медиация по своя преценка може да създаде подсъвети за бързо разрешаване и разглеждане на въпроси, произтичащи от прилагането на Закон 4640/2019. Посочените по-горе подсъвети се състоят от членове на Централния съвет по медиация; няма пречка дадено лице да бъде член на повече от един подсъвет. Тези подсъвети са изрично упълномощени от Централния съвет по медиация да приключат разглежданите от тях въпроси, освен когато в Закон 4640/2019 изрично се предвижда, че за тяхното приключване е отговорен пленумът на Централния съвет по медиация.

Във всеки случай Централният съвет по медиация трябва да се състои от четири подсъвета с двугодишен мандат със следните отговорности:

- а) «Съветът за регистрация на медиатори», който отговаря за воденето на регистрите на медиаторите, за всички съответни въпроси или за издаване на акт относно водените регистри и за събирането на годишните отчети за дейностите;
- б) «Съветът по етика и дисциплинарен контрол», който отговаря за спазването от страна на медиаторите на задълженията, произтичащи от Закон 4640/2019, за прилагане на дисциплинарни закон и налагането на дисциплинарни наказания;
- в) «Съветът за проверка на доставчиците на обучение», който отговаря за всеки въпрос, засягащ съветите за обучение на медиаторите;
- г) «Изпитната комисия», която отговаря за провеждането на писмените и устните изпити и оценяването на медиаторите, полагащи изпит с цел акредитация.

Доставчик на обучение («доставчик») за медиатори, извършващи дейност въз основа на лиценз, предоставен след специално обосновано решение на Централния съвет по медиация, е:

Доставчик на обучение («доставчик») за медиатори, извършващи дейност въз основа на лиценз, предоставен след специално обосновано решение на Централния съвет по медиация, може да бъде:

А. Частноправно юридическо лице, което може да бъде учредено от:

- а) една адвокатска колегия или съвместно от повече от една адвокатска колегия,
- б) една или повече адвокатски колегии в партньорство с научни, образователни или професионални органи или камари.

В случаите а) и б) е възможно партньорство с уважаван, международно признат чуждестранен доставчик на обучение, който има опит в предоставянето на обучение по медиация, а по-общо — в алтернативни методи за разрешаване на спорове или при провеждане на медиация.

Б. Центърът за образование и учене през целия живот (KEDIVIM) на висше учебно заведение, който има съответната учебна програма и работата му се урежда изключително от действащите разпоредби за дейността на висшите учебни заведения, при условие че са изпълнени всички условия на Закон 4640/2019 по отношение на квалификацията на учителите за обучение по предмета медиация и минималния брой обучители и обучавани.

В. Физическо или юридическо лице, учредено в съответствие с действащото гръцко законодателство или законодателството на държава членка, чието основна цел е предоставянето на обучение по медиация и други алтернативни начини за разрешаване на спорове.

Какви са разностите, свързани с медиацията?

Възнаграждението на медиатора се определя свободно посредством писмено споразумение между медиатора и страните. Ако няма писмено споразумение, възнаграждението на медиатора се определя по следния начин: а) в случаите, когато медиацията е задължителна, страната, търсеща медиация, плаща на медиатора предварително сумата от 50,00 EUR като такса за задължителната първоначална сесия. Тази сума се заплаща поравно от страните. Ако спорът е отнесен пред съд, на страната по спора, която не се е явила на процедурата по медиация, въпреки че е била законно призована за тази цел, или която не е платила дължимата на медиатора сума за задължителното първоначално изслушване, ще бъде разпоредено, съгласно членове 176 и следващите от Гражданския процесуален кодекс, да заплати изцяло сумата, платена за задължителната първоначална сесия от страната, търсеща медиация. Тази сума се счита за съдебни разноски, независимо от резултата от процеса; б) за всеки час медиация след задължителното първоначално изслушване минималната такса се определя на 80,00 EUR и се поема поравно от страните. Медиаторът трябва да предостави на страните пълна информация за начина, по който получава възнаграждението си.

Възможно ли е принудително изпълнение на споразумение, постигнато чрез медиация?

След приключването на медиацията медиаторът, страните и техните процесуални представители подписват протокола от процедурата по медиация. В случай че медиацията се провали, на практика протоколът може да бъде подписан само от медиатора. Всяка страна може по всяко време да внесе протокола от споразумението в деловодството на съда, който има материална и териториална компетентност и в който делото е висящо или трябва да бъде заведено. След депозирането на протокола в съда е невъзможно предявяването на иск по същия спор, доколкото неговият предмет е обхванат от споразумението между страните и всяко предстоящо съдебно производство ще бъде прекратено.

След като бъде депозиран в деловодството на компетентния съд, протоколът от процедурата по медиация представлява заповед за изпълнение, както е предвидено в член 904, параграф 2, буква в) от Гражданския процесуален кодекс, ако споразумението подлежи на принудително изпълнение. Официалното копие се издава безплатно от съдията или председателя на компетентния съд.

Ако във включеното в протокола от процедурата по медиация споразумение се съдържат и разпоредби, свързани с правните действия, които по закон подлежат на издаването на нотариален акт, той ще бъде необходим, по целесъобразност. В този случай се прилагат разпоредбите, уреждащи изготвянето на такива нотариални документи и техните преписи.

След като бъде депозиран в деловодството на компетентния съд, протоколът от процедурата по медиация може да се използва като правен документ за вписване или заличаване на ипотека, в съответствие с член 293, параграф 1, буква в) от Гражданския процесуален кодекс.

При постъпване на писменото уведомление на медиатора до страните за провеждане на задължителното първоначално изслушване или споразумението за доброволно прибягване до процедурата по медиация по член 5 се преустановяват давността и давността за искове и права, ако такива срокове вече са започнали в съответствие с разпоредбите на материалното право, както и процесуалните срокове, посочени в членове 237 и 238 от Гражданския процесуален кодекс, докато трае процедурата по медиация.

Без да се засягат разпоредбите на членове 261, 262 и 263 от Гражданския кодекс, преустановената давност и давността за искове и права съгласно материалното право се възобновяват на следващия ден, след като бъде изготвен протоколът за липса на споразумение, или в деня след връчване на декларация за оттегляне на едната страна от процедурата по медиация на другата страна и на медиатора, или в деня след приключване или прекратяване на процедурата по медиация по какъвто и да е начин.

Връзки по темата

- [Атинска адвокатска колегия](#)
- [Министерство на труда и социалните грижи](#)
- [Омбудсман за правата на потребителите](#)
- [Министерство на правосъдието](#)
- [Гръцки център за медиация и арбитраж](#)

Последна актуализация: 12/03/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

Медиация в държавите от ЕС - Испания

Едно от явленията, които през последните години засягат съдебната администрация в Испания, е нарастването на завежданите дела, което оказва въздействие върху нормалното функциониране на съдебната система.

По тази причина се търсят по-ефикасни алтернативни начини за разрешаване на спорове в сравнение с тези, които предлага настоящият модел. Един от тези пътища е медиацията, наред с арбитража и с помирието

Към кого да се обърна?

Вижте информационния лист по въпроса как да се намери медиатор в Испания.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Закон 5/2012 от 6 юли 2012 г. за медиацията по граждански и търговски дела транспонира в испанското законодателство Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. Този закон установява минимална рамка за практикуване на медиация без да се засягат разпоредбите, приети от автономните области.

Медиацията в сферата на трудовите отношения

Медиацията се използва често при трудови спорове. В някои случаи е задължително да се прибегне до медиация преди да се прибегне до съд. Колективните спорове обикновено се решават чрез медиация, а в определени автономни области посредством медиация се решават и някои индивидуални спорове.

Автономните области разполагат с органи за медиация по трудови въпроси, които са специализирани в разглеждане на такива проблеми. На национално равнище Servicio Interconfederal de Mediación y Arbitraje, SIMA (Междудефективна служба за медиация и арбитраж), предлага безплатни услуги по медиация за спорове, които излизат извън рамките на компетенцията на органите на автономните области.

Закон 36/2011, уреждащ работата на трудовите съдилища, въвежда новост чрез установяване на общо правило, съгласно което всички заявления трябва да бъдат придружени от сертификат, удостоверяващ предварителен опит за помирение или медиация пред съответната административна

служба, Службата за медиация, арбитраж и помирение (SMAC), или пред органи, изпълняващи такива функции съгласно колективно споразумение. В члена на тази разпоредба се изброяват производствата, които са освободени от това изискване.

Закон 36/2011 въвежда изричното прибягване до медиация не само по време на досъдебната фаза на помирение, но и след започване на съдебното производство.

Медиацията в гражданската и семейната сфера

Закон 5/2012 за медиацията по граждански и търговски дела включва възможността по време на предварителното изслушване страните да бъдат информирани за това, че могат да използват медиация, за да се опитат да разрешат спора, и като се вземат предвид целите на съдебното производство, съдът може да прикани страните да се опитат да постигнат споразумение, което ще прекрати производството или ще позволи на страните да поискат спиране, така че да могат да пристъпят към медиация или арбитраж.

Закон 5/2012 включва значителна промяна в тази област на правото, като изрично въвежда в Гражданския процесуален кодекс прибягването до медиация като един от несъдебните методи за прекратяване на производството.

По отношение на испанската система, семейното право е областта, в която процесът на медиация е най-структуриран и достига най-висока степен на развитие.

На централно държавно равнище със Закон 15/2005 се предприема значителна стъпка напред, като медиацията се разглежда като доброволно алтернативно средство за разрешаване на семейни спорове и свободата се прокламира като една от най-висшите ценности на испанската правна система; законът предвижда страните да могат по всяко време да поискат от съда да спре производството, така че да могат да прибягнат до семейна медиация и да се опитат да постигнат приемливо решение по спорните въпроси.

Освен това Гражданският процесуален кодекс предвижда възможността страните, по взаимно съгласие, да могат да поискат спиране на производството, така че да могат да прибягнат до медиация, но това не изисква от съда да спре процеса *ab initio* с цел страните да бъдат изпратени на информационна среща, нито дори се препоръчва такава стъпка.

Услугите по семейна медиация се различават значително в различните автономни области и дори може да има различия в различните градове на една и съща автономна област. В някои автономни области самата област предлага услугата (както например в Каталуня), докато в други услугите за семейна медиация се предлагат от местните власти (*Ayuntamientos*).

Генералният съвет на съдебната власт (*Consejo General del Poder Judicial*) подкрепя и упражнява контрол върху инициативите за медиация в различните съдилища в Испания, подпомаган от автономните области, университетите, местните власти или асоциации.

Медиацията в сферата на наказателното право

Медиацията в сферата на наказателното право има за цел, от една страна, реинтегриране на нарушителя в обществото, и от друга — обезщетяване на жертвата.

В сферата на правосъдието за непълнолетни (от 14 до 18 години) медиацията е изрично предвидена като средство за превъзпитание на непълнолетното лице. В тази сфера медиацията се извършва от екип, който подкрепя прокуратурата за непълнолетни (*Fiscalía de Menores*), въпреки че може да се извърши от организации на автономните области и от други органи, като например асоциации.

В сферата на правосъдието за възрастни медиацията не е регламентирана, въпреки че на практика в някои провинции тя се извършва въз основа на Наказателния кодекс и Наказателно-процесуалния кодекс, както и в съответствие с приложимите международни норми, което позволява постигането на споразумение по взаимно съгласие и намаляването на присъдата при възстановяване на загубите.

Обикновено до медиация се прибягва при по-леки простъпки, като дребни нарушения, въпреки че в някои случаи може да се използва и при сериозни нарушения, в зависимост от обстоятелствата.

Що се отнася до домашното насилие, Органичният закон 1/2004 относно всеобхватните мерки за защита срещу домашното насилие изрично забранява медиацията в случаи на основано на пола насилие. Независимо от това обаче има все повече и повече привърженици на медиацията в този клон на правната система, тъй като има смисъл всеки случай да се разглежда отделно с цел да се прецени дали медиацията би била подходяща или не. Във връзка с това в доклада на Генералния съвет на съдебната власт от 2001 г. относно основаното на пола насилие в семейството се подчертава, че дребни нарушения или нарушения, включващи домашно насилие, следва да се отнасят пред гражданските съдилища.

Генералният съвет на съдебната власт подкрепя и осъществява надзор над инициативите за медиация, които се провеждат в местните наказателни съдилища (*Juzgados de Instrucción*), наказателните съдилища (*Juzgados de lo Penal*) и окръжните съдилища (*Audiencias Provinciales*). Досега най-голям опит в количествено отношение имат Каталуня и Страната на баските.

Медиацията в областта на административното производство

Законът за административното производство не предвижда изрично възможността за използване на алтернативни средства за разрешаване на спорове, с намесата на трета страна (*heterocomposición*), въпреки че и не забранява използването на такива средства.

Този закон също така предвижда възможността законосъобразността на административните дейности да може да се преразглежда чрез други средства, които допълват съдебните средства, за да се предотврати увеличаването на ненужни съдебни дела и да се осигурят свързани с по-малко разходи и бързи методи за разрешаване на множество спорове.

 Порталът на съдебната администрация съдържа информация за съдебните органи в областта на гражданското, търговското, наказателното, семейното и трудовото правораздаване, които предоставят услуги за медиация в рамките на съда, както и информация за различни извънсъдебни услуги за медиация, предлагани чрез различни професионални асоциации.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

В общи линии медиацията се извършва от безпристрастна трета страна, обвързана със задължение за поверителност.

Страните, с помощта на своите адвокати, могат да решат да прибягнат до медиация и да уведомят съда, или самият съд може да се свърже с тях, ако се прецени, че случаят би могъл да се реши чрез медиация.

В сферата на наказателното право обикновено най-напред се свързват с нарушителя на закона и ако той или тя е съгласен(на), се осъществява контакт с жертвата, за да се направи опит въпросът да се реши чрез медиация.

Информация и обучение

Закон 5/2012 за медиацията по граждански и търговски дела предвижда, че медиаторът трябва да има диплома за висше образование или висше професионално образование или да е преминал специално обучение за практикуване на медиация, придобито чрез преминаване на един или повече специални курсове, обучението по които се води от надлежно акредитирани институции, което ще бъде валидно за активно упражняване на медиация в цялата държава.

Само определени закони и разпоредби в някои от автономните области се позовават на необходимостта от обучение за практикуване на семейна медиация. Обикновено от медиаторите се изисква да притежават най-малко университетска диплома, както и да са преминали курс по практическо обучение в областта на медиацията, чиято продължителност да е между 100 и 300 часа.

Специалното обучение по медиация обикновено се предлага от университетите и професионалните асоциации, например на психолозите и на адвокатите.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Обикновено медиацията, предлагана от съда, е безплатна.

В сферата на трудовите отношения услугите, предоставяни от автономните области и Междупрофесионалната служба за медиация и арбитраж (SIMA), са безплатни.

В сферата на семейните въпроси услугите, предлагани от работещите със съда органи, обикновено са безплатни. В Каталуня разходите за процеса на медиация са регламентирани за лицата, които не получават правна помощ.

В сферата на наказателното право медиацията, предлагана от обществените органи, е безплатна.

Извън медиацията, предлагана от съда, страните могат да прибегнат по желание до медиатор и да му заплатят хонорар, който договарят помежду си. По отношение на разходите за медиация Закон 5/2012 изрично предвижда, че независимо от това дали медиацията води до сключването на споразумение, разходът за медиация ще бъде разделен поравно между страните, освен ако не е договорено друго.

С цел насърчаване на извънсъдебното разрешаване на спорове, Закон 10/2012, уреждащ определени такси в областта на съдебната администрация и Националния институт по токсикология и криминалистика, предвижда възстановяване на размера на таксата, когато при извънсъдебното уреждане се спестяват някои от разходите за предвидените услуги.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Закон 5/2012 предвижда, че когато страните постигнат споразумение чрез процедура по медиация, те могат да изготвят официален протокол за това споразумение.

Когато споразумението за медиация трябва да се прилага в друга държава, в допълнение към официалния протокол ще бъде необходимо то да отговаря на изискванията, ако има такива, на международните конвенции, по които Испания е страна, както и на правилата на Европейския съюз.

Когато споразумението е постигнато чрез медиация, която се е състояла след образуването на съдебното производство, страните трябва да поискат от съда да одобри споразумението в съответствие с разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс.

Възможността за принудително изпълнение на споразумението за медиация зависи от свободата на действие на страните по отношение на предмета на споразумението.

Връзки по темата

 МЕЖДУПРОВЕСИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА МЕДИАЦИЯ И АРБИТРАЖ В ИСПАНИЯ (SERVICIO INTERCONFEDERAL DE MEDIACIÓN Y ARBITRAJE DE ESPAÑA)

Последна актуализация: 17/01/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Франция

Вместо да се обръщате към съда, защо не опитате да разрешите спора си чрез медиация? Това е способ за алтернативно разрешаване на спорове, при който омбудсманът помага на страните по спора да постигнат споразумение. Във Франция правителството и лицата, упражняващи юридически професии, са запознати с предимствата на медиацията и в законодателството силно се насърчава нейното използване.

Към кого да се обърне?

Във Франция не съществува централен или правителствен орган, който да отговаря за регулирането на професията на омбудсмана.

Няма национален официален уебсайт по въпросите на медиацията. На уебсайта www.justice.fr обаче има раздел „Медиация“, както и на уебсайта за **обществените услуги на омбудсмана на предприятията** или на уебсайта за **административна медиация**.

Всеки апелативен съд публикува списъци на омбудсманите по гражданскоправни, социалноправни и търговскоправни въпроси. Тези списъци се изготвят съгласно член 8 от Закон № 2016-1547 от 18 ноември 2016 г. за модернизиране на съдебната система на 21-ви век. Макар че основната цел е да се предостави информация на съдиите, списъците могат да бъдат споделени и със страните по спора чрез всякакви средства. Те са достъпни на уебсайтовете на съответните апелативни съдилища.

В коя област е допустимо прибегването до медиация и/или то е най-често срещано?

Страните могат да прибегват до медиация по всяко време и във всяка област на право с изключение на тези области, които попадат в приложното поле на « нормите на публичната политика ». Така например медиацията не може да се използва за заобикаляне на повелителните норми относно брака или развода.

Медиацията се практикува в различни области, като например:

междусъседски спорове

спорове между собственици и наематели

семеини спорове

спорове между човешките отношения в рамките на организациите

спорове между предприятия при изпълнение на договор или всяка друга конфликтна ситуация

спорове между предприятия и банковата система

спорове, свързани с възлагането на обществени поръчки, или спорове с държавни администрации, обществени институции или местни власти.

Какви правила трябва да бъдат следвани?

Прибегване към медиация

Медиацията по гражданскоправни въпроси е въведена във френското право със Закон № 95-125 от 8 февруари 1995 г. относно организацията на съдилищата и гражданското, наказателното и административното производство.

С Постановление № 2011-1540 от 16 ноември 2011 г. Директива 2008/52/ЕО на ЕС се транспонира във френското право. С директивата се установява рамка за улесняване на уреждането на спорове между страните по взаимно съгласие с помощта на трета страна, в случая омбудсман.

С постановлението се разширява обхватът на разпоредбите на директивата, така че да включва не само трансграничната медиация, но също така вътрешна медиация, с изключение на споровете, свързани с трудови договори или административноправни спорове, свързани с упражняването на суверенната власт на държавата.

С постановлението от 16 ноември 2011 г. се изменя също така законът от 8 февруари 1995 г. с цел въвеждане на обща правна уредба в областта на медиацията. С него се дава определение на понятието „медиация“, посочват се условията, на които трябва да отговаря омбудсманът, и се потвърждава принципът на поверителност, който е от съществено значение за успеха на процеса на медиация.

От 2010 г. омбудсманът на предприятията, назначен с указ на президента на републиката и подчинен на министъра на икономиката, финансите и възстановяването, предлага безплатни и поверителни медиаторски услуги на обществени и частни заинтересовани страни. По този начин омбудсманът участва в целта от обществен интерес за разработване на методи за алтернативно разрешаване на спорове. Омбудсманът може да бъде потърсен при спорове между предприятия, при изпълнение на поръчка или всяка друга конфликтна ситуация, или в случай на спорове, свързани с възлагането на обществени поръчки, или спорове с държавни администрации, обществени институции или местни власти. Накрая, в Кодекса на административното правосъдие е включен раздел, отнасящ се до административната медиация, поискана от страните или съда (вж. член L. 213-1 и следващите).

Медиация по споразумение:

Страните могат да решат да се консултират с омбудсман по тяхна преценка. В този случай не е необходимо да се обръщат към съда.

При всички случаи страните, които са отнесли спора си до съда, все още могат, ако имат желание, да го уредят по взаимно съгласие, като се обърнат към омбудсман.

Разпоредена от съда медиация:

В случай на заведен пред съда иск: „съдът, пред когото даден спор е отнесен за разрешаване, може със съгласието на страните да посочи трето лице, което да ги изслуша и да съпостави гледните им точки, за да намерят разрешение на спора, който ги противопоставя“ (член 131-1 от Гражданския процесуален кодекс).

По семейноправни въпроси, при определяне на това как ще се упражняват родителските права или при постановяване на временни мерки по бракоразводни дела съдът също така може да укаже на страните да посетят информационна среща относно медиацията, като тя е безплатна за страните и не може да породи никаква особена санкция (членове 255 и 373-2-10 от Гражданския кодекс).

Със Закон № 2019-222 от 23 март 2019 г. относно програмирането за периода 2018—2022 г. и реформата на съдебната система в член 373-2-10 от Гражданския кодекс се въвежда медиация след постановяването на решение:

„Ако страните не са постигнали съгласие, съдът прави опит да ги помири.

За да помогне на родителите да се споразумеят относно упражняването на родителските права, съдът може да им предложи да участват в медиация, освен когато има твърдения, че единият родител е проявил насилие спрямо другия родител или детето. Ако родителите са съгласни на медиация, съдът може да назначи за тази цел семеен омбудсман, включително в окончателното решение относно начина на упражняване на родителските права.

Освен когато има твърдения, че единият родител е проявил насилие спрямо другия родител или детето, съдът може също да насочи родителите към среща със семеен омбудсман, който да ги информира за целта и начина на провеждане на мярката за медиация.“

Съдът може също така да предложи медиация и по административни въпроси: „когато административен съд или административно апелативно съдилище разглежда спор, председателят на съдебния състав може, ако страните са съгласни, да назначи медиация, за да се опита да постигне съгласие между тях“ (член L.213-1 от Кодекса на административното правосъдие). Същите правила се прилагат и пред Държавния съвет, върховния административен съд (член L. 114-1 от Кодекса на административното правосъдие).

Разпоредване за медиация:

В случай на заведен пред съда иск, при който страните не са изразили съгласие за медиация „съдът може да им разпорежи да се срещнат с омбудсман, който да ги информира за целта и начина на провеждане на мярката за медиация в рамките на период от време, определен от съда (...)“ (член 127-1, от Гражданския процесуален кодекс).

„Задължителна“ медиация

Съгласно последните законодателни промени във френското право използването на медиацията при определени обстоятелства става задължително.

С член 7 от Закон № 2016-1547 от 18 ноември 2016 г. за модернизиране на съдебната система на 21-ви век в 11 съдилища се въвежда експериментално изискване за прибегване до семейна медиация преди сезирането на съда. Първоначално беше предвидено експериментът да приключи в края на 2019 г., но срокът му бе удължен до 31 декември 2020 г., а след това до 31 декември 2022 г.

Всеки, който желае промяна на решение на семеен съд или разпоредба на одобрено от съда споразумение, трябва да прибегне до семейна медиация, преди да отнесе отново въпроса пред съда. Ако това не бъде направено, молбата за изменение няма да бъде допусната.

Това се прилага по отношение на молби, които се отнасят до:

обичайното местопребиваване на детето;

правото на посещение и правото на престой на детето;

приноса на родителя към образованието и издръжката на малолетно или непълнолетно дете;

решения, свързани с упражняването на родителски права.

Прибегването до семейна медиация преди повторно сезиране на съда не е задължително, ако:

има насилие от страна на единия родител спрямо другия родител или спрямо детето или има молба за одобрение на споразумение между страните.

в оценката на съда се съдържа друга основателна причина да не се изисква страните да прибегнат до медиация, преди да се обърнат отново към съда.

Със Закон № 2019-222 от 23 март 2019 г. относно програмирането за периода 2018—2022 г. и реформата на съдебната система използването на способ за алтернативно разрешаване на спорове, като например медиация, във връзка с иски, свързани с изплащането на сума, ненадвишаваща 5 000 EUR, свързани със спор между съседи, или неестествено нарушение в междусъседските отношения, става задължително.

Преди тези молби да могат да бъдат отнесени до съда, страните трябва, по своя преценка, да се опитат да се помирят, ръководени от помирител, да прибегнат до медиация или да се включат в процедура, основана на участие. В случай че не направят това, съдът може да постанови служебно, че молбата е недопустима. В закона обаче се предвиждат пет изключения:

ако поне една от страните е поискала от съда да одобри споразумение;

ако трябва да бъде подадена жалба пред органа, който е издал решението, преди да бъде сезиран съдът;

ако прибегването до едно от посочените в първа алинея средства за разрешаване на спорове по взаимно съгласие не е възможно по основателна причина, по-специално ако помирителите не са на разположение в разумен срок; или

ако е налице специална разпоредба, съгласно която от съда или административния орган се изисква да направи предварителен опит за помирение;

ако кредиторът неуспешно е започнал опростена процедура за иски с малък материален интерес.

Споровете пред административния съд може да бъдат предмет на задължителна предварителна медиация, която е безплатна и с присъствието на омбудсман, назначен за всеки вид спор. Понастоящем задължителната предварителна медиация се предвижда за спорове, отнасящи се до

решения на Rôle emploi и определени длъжностни лица (вж. указ № 2022-433 от 25 март 2022 г. относно задължителната процедура по предварителна медиация, приложима към определени спорове за държавна служба и определени социални спорове).

Медиация при наказателни производства

В съответствие с член 41-1 от Наказателно-процесуалния кодекс, ако се окаже, че такава мярка може да осигури обезщетение за вредите, нанесени на жертвата, да отстрани вредата, произтичаща от престъплението, или да допринесе за реабилитацията на извършителя, главният прокурор може, преди да вземе решение по публичното производство, пряко или чрез омбудсман на главния прокурор, да организира медиация между извършителя и жертвата, по искане на жертвата или със съгласието на двете страни.

Медиацията при наказателни производства дава възможност на жертвата и извършителя да участват активно в разрешаването на проблемите, произтичащи от престъплението, и да поправят всяка причинена от престъплението щета. Посоченият процес се извършва от омбудсман по наказателни производства, който е назначен от главния прокурор, като той трябва да позволи на жертвата да се изразява свободно, да посочи фактите и да изрази очакванията си по отношение на понесената вреда и исканото обезщетение. За да се предотвратят повторни престъпления, извършителят трябва да осъзнае своите действия и последиците от тях чрез пряка конфронтация с жертвата.

Ако мярката за медиация при наказателни производства не бъде изпълнена заради поведението на извършителя, главният прокурор може да образува производство, освен ако не се появят нови доказателства. Медиацията при наказателни производства е забранена в случай на насилие, извършено между партньори в двойка, съгласно член 132-80 от Наказателния кодекс след Закон № 2020-936 от 30 юли 2020 г., с който се цели защита на жертвите на домашно насилие.

Нормативна уредба на медиацията

Националният „етичен кодекс“ на омбудсманите е приетият от ЕС.

Намесата на омбудсманите на предприятията също се основава на обществени принципи за действие.

„Акредитирани“ услуги по семейна медиация — това са услуги, за които се получава публично финансиране от Фонда за семейни надбавки, Взаимоспомагателния селскостопански фонд и Министерството на правосъдието — предприети с цел спазване на определени стандарти, свързани с предоставянето и качеството на тези услуги; тези стандарти са определени в национална референтна рамка.

През 2017 г. в административната медиация беше приета [етична харта](#) за омбудсманите по административни спорове.

Накрая в Наредба № 2017-1457 от 9 октомври 2017 г. относно списъците на омбудсманите към апелативните съдилища се определят условията за включването в такъв списък. Съгласно тези условия омбудсманите трябва:

да не са осъждани, да не са обявявани в неспособност или да са лишавани от правата, изброени в бюлетин № 2 от досието им за съдимост;

да не са извършвали действия, противоречащи на честта, почтеността и морала, които са породили дисциплинарна или административна санкция под формата на отстраняване, спиране, прекратяване, отнемане на одобрение или отнемане на разрешение;

да имат доказано обучение или доказан опит, с който да удостоверят способността си да практикуват медиация за физически и юридически лица:

Всяко физическо лице, което е член на юридическото лице и което изпълнява мерките за медиация, трябва да отговаря на определените за физическите лица условия.

Информация и обучение

Понастоящем във френското законодателство не се съдържа каквато и да е разпоредба за специално обучение по медиация.

Съществува държавна диплома за семейни омбудсмани (DEMF). Получаването на посочената диплома не е необходимо условие за практикуване на семейна медиация. То обаче се изисква за работа в акредитирана служба за семейна медиация.

По наказателноправни въпроси физическите лица, както и надлежно декларираните сдружения са оправомощени да изпълняват функции по медиация в рамките на юрисдикцията на общите и апелативните съдилища съгласно процедурите, посочени в членове R. 15—33—30 от Наказателно-процесуалния кодекс. Омбудсманите преминават през най-малко 35 часа начално професионално обучение, като до края на професионалния им живот продължават да преминават през обучения.

Какви са разностите, свързани с медиацията?

Извънсъдебната или съдебната медиация се заплащат от лицата, които прибягват до този алтернативен метод за разрешаване на спорове.

Медиацията не се заплаща, когато се използва една от множеството обществени медиации или когато е поръчана по наказателноправни въпроси. Същият е и принципът при обжалване на задължителна предпоставка за обжалване пред административния съд.

Хонорарите на омбудсманите могат да бъдат покрити от правна помощ съгласно предвиденото в членове 118-9 и следващите от Наредба № 91-1266 от 19 декември 1991 г. Тези хонорари не могат да надвишават обаче 256 EUR за една страна или 512 EUR за всички страни.

Що се отнася до разпоредена от съда медиация, хонорарите ще се определят от съдията, който определя съдебните разноски след изпълнение на задачата от страна на омбудсмана и въз основа на представен доклад или списък на разностите (член 119 от Наредба № 91-1266 от 19 декември 1991 г.). Съдията, който определя съдебните разноски, определя сумата на депозита и възнаграждението (членове 131-6 и 131-13 от Гражданския процесуален кодекс). Поради липсата на нормативно определени разноски единичната цена за предоставяне на услугите по семейна медиация е променлива.

При публично финансовите услуги по медиация е налице ангажимент да се прилага национална скала за финансовото участие на семействата в разностите. Финансовият дял, който трябва да се поеме от всяка страна за среща за медиация, варира от 2 до 131 EUR в зависимост от доходите на страните.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато чрез медиация?

Когато страните постигнат споразумение то е обвързващо за тях, както и всеки договор.

Възможно е по желание на страните споразумението да бъде принудително изпълнено чрез подаването му за одобрение до компетентния съд (вж. член 1565 от Гражданския процесуален кодекс; член L. 213-4 от Кодекса на административното правосъдие), или съгласно закона от 22 декември 2021 г. от деловодството на съда по акта на адвоката.

Когато е образувано съдебно производство, член 131-12 от Гражданския процесуален кодекс предвижда, че въз основа на отправено искане от страните по спора представеното от тях споразумение се одобрява от съда, който разглежда делото.

В член L.111-3 1° от Кодекса за гражданските изпълнителни производства се предвижда, че споразуменията, постигнати чрез съдебна или извънсъдебна медиация, на които общите или административните съдилища са придали изпълнителна сила, представляват изпълнителни основания.

Що се отнася до медиацията при наказателни производства, в член 41-1 5 от Наказателно-процесуалния кодекс се предвижда, че ако извършителят се е задължил да плати обезщетение на жертвата, то тя може, в светлината на настоящия доклад, да поиска възстановяване на щетите в съответствие с разпореджането за процедура за плащане, в съответствие с правилата, определени в Гражданския процесуален кодекс.

Последна актуализация: 19/04/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Хърватия

Правителството на Република Хърватия, чрез Министерството на правосъдието, осигурява силна подкрепа (законодателна, финансова, техническа) за развитието и популяризирането на медиацията и тя се превърна в един от важните компоненти на стратегията за съдебна реформа.

Съдебна и извънсъдебна медиация

Медиацията може да се провежда във всички фази на производството пред обикновените и специализираните първоинстанционни и второинстанционни съдилища (общинските (районните) съдилища, жупанийските (окръжните) съдилища, търговските съдилища и Висшия търговски съд), а следователно и в хода на производството по обжалване. Медиацията се осъществява изключително от съдия от съответния съд, който е преминал обучение за медиатор и е включен в списъка на съдиите медиатори, изготвен от председателя на съда в рамките на годишното разпределяне на задачите. Съдия медиатор не може да извършва дейност по медиация по спор, по който е определен за съдия.

В продължение на много години извънсъдебната медиация е била провеждана много успешно от центровете по медиация към Хърватската стопанска камара, Хърватската търговско-занаятчийска камара и Хърватското сдружение на работодателите, както и от Хърватското сдружение за медиация, Хърватското сдружение на адвокатите, Хърватското застрахователно бюро и Службата за социално партньорство на правителството на Република Хърватия. Медиация с избрани медиатори обаче може да се провежда и извън тези центрове.

Съгласно Закона за медиацията (*Narodni novine* (Държавен вестник на Република Хърватия), бр. 18/11) и Правилата за регистъра на медиаторите и стандартите за акредитация на институциите за медиация и на медиаторите (*Narodni novine*, бр. 59/11) Министерството на правосъдието води регистър на медиаторите.

Комисия за алтернативно разрешаване на спорове

Министерството на правосъдието създаде и назначи Комисия за алтернативно разрешаване на спорове, в чийто състав влизат представители на съдилищата, прокуратурата, Службата за социално партньорство на правителството на Република Хърватия, Хърватската стопанска камара, Хърватското сдружение на работодателите, Хърватската търговско-занаятчийска камара и Министерството на правосъдието.

Комисията има за задача да наблюдава развитието на алтернативното разрешаване на спорове, а също и изпълнението на съществуващите програми, и да предлага мерки за насърчаване на развитието на алтернативното разрешаване на спорове. Мандатът на комисията включва и предоставяне на становища и отговори на въпроси от нейната компетентност.

На заседанието на Комисията за алтернативно разрешаване на спорове, проведено на 26 ноември 2009 г., бе приет Етичен кодекс на медиаторите.

Правна уредба

Медиацията като способ за разрешаване на спорове е регламентирана за първи път със специална уредба — Закона за медиацията (*Narodni novine*, бр. 163/03, влязъл в сила на 24 октомври 2003 г.), в който са отразени някои от водещите принципи, съдържащи се в Препоръката на Съвета на Европа относно медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, както и в Зелената книга относно алтернативните способи за разрешаване на спорове по гражданскоправни и търговскоправни въпроси на Европейския съюз. Законът е изменен през 2009 г., а в началото на 2011 г. е приет нов Закон за медиацията (*Narodni novine*, бр. 18/11), който влезе в сила в своята цялост на датата на присъединяване на Република Хърватия към Европейския съюз.

В допълнение към Закона за медиацията, който е най-важният инструмент в тази област, съществуват и други закони, частично уреждащи тази материя, както и подзаконовите актове по прилагането му, с които се гарантира изпълнението на закона.

Процедура по медиация

Процедурата по медиация започва по предложение на една от страните по спора, което се приема от другата страна, по съвместно предложение на двете страни за доброволно уреждане на спора или по предложение на трета страна (напр. съдията в съдебното производство).

Медиаторите са едно или повече лица, които въз основа на постигнато съгласие между страните осъществяват процедура по медиация.

Медиаторите трябва да са преминали съответен курс на обучение (експертните познания и умения на медиатора са съществено условие за успешната медиация) и непрекъснато да повишават професионалната си квалификация. Съдебната академия играе особено важна роля при организирането и провеждането на обученията за медиатори.

Медиацията се провежда по начин, уговорен между страните. При осъществяването на медиацията медиаторът гарантира справедливо и равно третиране на страните. В хода на процедурата по медиация медиаторът може да се среща с всяка страна поотделно и, ако не е уговорено друго между страните, може да съобщава информация и данни, получени от едната страна, на другата страна само когато е получил разрешение за това. Медиаторът може да участва в изготвянето на споразумението и да отправя препоръки във връзка с неговото съдържание.

Споразумението, постигнато чрез медиация, е обвързващо за страните, които са го подписали. Ако страните са поели определени задължения по силата на споразумението, те са длъжни да ги изпълнят своевременно. Споразумението, постигнато чрез медиация, е изпълнително основание, ако съдържа задължение за изпълнение, по отношение на което страните могат да постигнат съгласие, и ако съдържа пряко изявление за разрешаване на изпълнението (клауза за придаване на изпълнителна сила).

Освен ако страните са се споразумели за друго, всяка от тях понася направените от нея разноски, а разноските за медиация се разпределят поравно между тях или в съответствие със специален закон или с правилата на институциите за медиация.

Според преобладаващото мнение на експертите в областта на медиацията всеки спор, отнасящ се до права, с които страните могат свободно да се разпореждат, е подходящ за разрешаване чрез медиация, и страните по спора следва почти винаги да се насърчават да уредят спора по взаимно съгласие. Медиацията е особено подходящ способ за разрешаване на спорове, свързани със стопанска дейност (например търговски спорове), както и на презгранични спорове (при които едната от страните е с местоживееие или обичайно пребиваване в държава — членка на Европейския съюз) по граждански и търговски дела. Следва да се отбележи, че презграничните спорове не включват митнически, данъчни и административни производства или спорове, свързани с отговорността на държавата за действия или бездействия при упражняването на властнически правомощия.

Други връзки

 [Търсене на медиатор](#)

 [За повече информация](#)

Последна актуализация: 20/07/2016

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Италия

Вместо да прибягвате до съд, възможно е да разрешите спора чрез медиация. Това е мярка за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), при която медиатор помага на страните по даден спор да постигнат споразумение. Публичните органи и практикуващите юристи считат, че медиацията може да бъде особено ефективен инструмент.

1. Към кого да се обърна?

Системата за медиация по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, насочена към решаване на спорове във връзка с дадено полагаемо право, от което страните са свободни да се откажат или да прехвърлят (*diritti disponibili*), е въведена в Италия със [Законодателен декрет № 28 /2010](#).

Услугите по медиация се предоставят от органи за медиация, които могат да бъдат публични или частни, и които са вписани в регистър на органите за медиация (*registro degli organismi di mediazione*), който се води от Министерството на правосъдието.

Цялата информация, свързана с медиацията, може да бъде намерена на уебсайта на [Министерството на правосъдието](#).

Регистърът на [акредитираните организации за медиация](#) е публикуван на уебсайта на Министерството на правосъдието.

Регистърът следва да Ви даде възможност да се свържете орган за медиация по Ваш избор и да се ползвате от услугите на медиатори, които са членове на този орган. Допълнителна информация можете да получите директно от въпросния орган.

2. В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Органите за медиация могат да помогнат за постигане на извънсъдебно споразумение по всеки граждански или търговски спор, който се отнася до права, от които страните са свободни да се откажат или които да прехвърлят. В Италия медиацията е условие за образуване на производство по спорове относно съсобственост, вещни права, делба, наследство, семейни споразумения, наем, заем за ползване, лизинг на дружества, обезщетение за вреди, произтичащи от медицинска и здравна отговорност и клевета чрез пресата или други средства за реклама, застрахователни, банкови и финансови договори. В такива случаи страната трябва да се ползва от помощта на адвокат. Медиацията може да бъде и незадължителна, по искане на съда или въз основа на задължение, предвидено в договора от страните.

3. Съществуват ли специфични правила, които трябва да се спазват?

Правилата, уреждащи медиацията по граждански и търговски дела, понастоящем са определени в Законодателен декрет № 28/2010 (изменен с Декрет-закон № 69 от 21 юни 2013 г., преобразуван в Закон № 98 от 9 август 2013 г., и впоследствие с [Декрет-закон № 132 от 12 септември 2014 г.](#), преобразуван с изменения със [Закон № 162 от 10 ноември 2014 г.](#) и със [Законодателен декрет № 130 от 6 август 2015 г.](#)) и в Министерски указ № 180/2010.

4. Обучение

Лице, което желае да стане медиатор, трябва да изпълни изискванията, определени в член 4, параграф 3, буква б) от Министерски указ № 180 /2010:

по-специално медиаторите трябва да притежават образователна степен или диплома, равностойна на университетска степен след преминато тригодишно обучение, или като алтернатива да са членове на професионална асоциация или организация; и да са завършили най-малко двугодишен опреснителен курс, организиран от обучителни институции, акредитирани от Министерството на правосъдието; и по време на двугодишното обучение те трябва да са участвали като подпомагани стажанти в най-малко двадесет случая на медиация.

Обучителните институции, които издават удостоверения, в които се посочва, че медиаторите са преминали необходимите обучителни курсове, са публични или частни органи, акредитирани от Министерството на правосъдието, при условие че отговарят на определени изисквания.

5. Какви са разходите, свързани с медиация?

Критериите, по които се определя таксата за медиация (*indennità di mediazione*), която включва таксата за започване на процедурата и таксата за същинската медиация, са определени в член 16 от Министерски указ № 180/2010.

Сумите са посочени в таблица А, която е приложена към указа. Те варират в зависимост от стойността на спора.

6. Възможно ли е споразумението, постигнато в резултат на медиация, да придобие изпълнителна сила?

В член 12 от Законодателен декрет № 28/2010 се посочва, че когато всички страни, участващи в медиацията, се ползват от помощта на адвокат, споразумението, подписано от страните и от самите адвокати, представлява изпълнително основание за принудително отчуждаване (*espropriazione forzata*), задължение за прехвърляне на определени активи (*esecuzione per consegna e rilascio*), изпълнение на позитивно или негативно задължение (*esecuzione degli obblighi di fare e non fare*) и вписване на съдебна ипотека (*ipoteca giudiziale*). Адвокатите потвърждават и удостоверяват, че споразумението е в съответствие със задължителните предписания и общественения ред. Във всички останали случаи споразумението, приложено към протокола, се одобрява по искане на една от страните с разпореждане на председателя на съда, след като се установи, че то е редовно от формална гледна точка и че са спазени задължителните предписания и изискванията на общественения ред. В случай на трансграничен спор от вида, посочен в член 2 от Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г., протоколът се одобрява от председателя на съда, в чийто район ще се изпълнява споразумението.

7. Безплатен ли е достъпът до базата данни за медиатори?

Понастоящем Министерството на правосъдието редовно публикува на уебсайта си списък на органите за медиация и медиаторите, регистрирани към всеки орган за медиация.

[Това е връзката](#), посочена в раздел 1; достъпът до сайта е неограничен и безплатен.

Последна актуализация: 17/05/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Кипър

Към кого да се обърна?

За информация относно процедурата по медиация в Кипър, моля, свържете се с Министерството на правосъдието и обществения ред (*Ypourgeio Dikaioýnis kai Dimosías Táxeos*), Кипърската адвокатска колегия (*Pankýprios Dikigorikós Sýllogos*) или Кипърската търговско-промишлена палата (*Kypriako Emporikó kai Viomichanikó Epimelitírio*) или Кипърската научно-техническа камара (*Epistimonikó Technikó Epimelitírio Kýprou*).

В кои области е допустимо и/или най-често срещано прибягването до медиация?

Със съгласието на засегнатите страни, може да се прибягне до медиация за разрешаване на всеки граждански спор, независимо дали е трансграничен или не, включително търговски спор. Законът не се прилага за семейни спорове или трудови спорове, които не представляват трансгранични спорове.

Има ли специфични правила, които трябва да се спазват?

В съответствие със Закона от 2012 г. за някои въпроси в областта на медиацията по граждански спорове (Закон № 159 (I)/2012) страните избират медиатор по взаимно съгласие. Процедурата е неформална. Страните се договарят, в консултация с медиатора, относно начина на провеждане на процедурата, нейната продължителност, задължението за поверителност на процедурата, възнаграждението на медиатора и условията за плащане, както и по всякакви други въпроси, които сметнат за необходими.

Какви са разностите за медиация?

В съответствие със закона, преди да започнат процедурата по медиация, страните се споразумяват в консултация с медиатора относно начина на определяне на възнаграждението на медиатора и условията за плащане, както и относно всички други разходи по производството. Следователно няма фиксирани тарифи за медиация. Те зависят от сложността на делото.

Възможно ли е да се приведе в изпълнение споразумение, което е резултат от медиация?

Ако страните постигнат споразумение за уреждане на спора, медиаторът го съставя в писмена форма и страните могат съвместно или самостоятелно с изричното съгласие на другата страна да подадат до съда молба за привеждане в изпълнение на споразумението за уреждане на спора. В този случай то следва да се изпълнява по същия начин като съдебно решение.

Последна актуализация: 11/03/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Медиация в държавите от ЕС - Латвия

Вместо да се обърнете към съда, защо не опитате разрешаване на спора си чрез медиация? Това е способ за алтернативно разрешаване на спорове („APC“), при който медиаторът съдейства на спорещите страни да постигнат споразумение. Държавните органи и практикуващите юристи в Латвия осъзнават преимуществата на медиацията.

Към кого да се обърна?

Понастоящем в Латвия използването на медиация при уреждането на граждански спорове е в началните си етапи. Няма централен държавен орган, отговорен за регламентирането на професията „медиатор“.

Съветът за медиация

 Съветът за медиация (*Mediācijas padome*) е асоциация, създадена на 25 юли 2011 г., която обединява определен брой регистрирани в Латвия асоциации, активни в областта на медиацията. Целта ѝ е да разработи общи стандарти за обучение на медиаторите и да въведе сертифицирани програми за обучение, да създаде и приеме кодекс за поведение на сертифицираните медиатори, както и да ги представява, да представя възгледите си пред местните и националните органи, други органи и служители и да предоставя становища по законодателни въпроси и юридическата практика, свързана с медиацията.

Съветът за медиация бе създаден от следните организации:

Медиация и APC (*Mediācija un ADR*);

Интегрирана медиация в Латвия (*Integrētā mediācija Latvijā*);

Интеграция за обществото (Център за подкрепа на жертвите) (*Integrācija sabiedrībai (Cietušo atbalsta centrs)*);

Асоциация на търговските медиатори (*Komercediatoru asociācija*).

„Медиация и APC“

 Медиация и APC (*Mediācija un ADR*) бе създадена на 7 април 2005 г. Нейните цели са да:

насърчава прогресивното въвеждане и прилагане на способите за алтернативно решаване на спорове (медиация, помирение, безпристрастна оценка на факти, становища на експерти, арбитраж и пр.) в Латвия

участва в процесите по изготвяне на политики, т.е. в работни групи, формирани от държавни органи

насърчава повишаването на стандартите за професионалните квалификации на членовете си и предоставянето на медиация и услуги по APC от най-високо качество

обединява професионалисти в областта на APC за постигане на общи цели

си сътрудничи с международни организации и с други физически и юридически лица.

Организацията консултира страните по спора и представителите им относно избора на специалист, като също така провежда лекции и семинари по медиация и APC. Няколко от членовете на организацията са практикуващи медиатори, специализирани в граждански и наказателни дела.

Членуващите в организацията лица са придобили умения за преговори и медиация на курсове както в Латвия, така и в чужбина, провеждани от опитни медиатори и разрешаващи спорове специалисти от Съединените щати, Обединеното кралство, Германия и други държави.

Организацията „Интегрирана медиация в Латвия“

 Интегрирана медиация в Латвия (*Integrētā mediācija Latvijā — IMLV*) е създадена на 10 август 2007 г. Нейната цел е общество, което успешно се справя с разрешаването на спорове, в което интересите на всички страни са равно представени и процедурата за разрешаване на спорове е хуманна, справедлива и е основана на сътрудничество. ИМЛ е създадена в тясно сътрудничество с организацията „Интегрирана медиация“ (*Integrierte Mediation*) в Германия. Планирано е сътрудничество в сферата на образованието, допълнителното обучение, надзора, въвеждането на услуги по медиация и възприемане на най-добри практики.

Целта на ИМЛ е да популяризира развитието на медиацията на регионално, национално и международно ниво посредством интегрирането ѝ в процеса на разрешаването на спорове в институции и организации, както и в работата на професионалистите и в обществото като цяло.

За постигане на тази цел ИМЛВ си е поставила следните задачи:

да насърчава и развива идеята за интегрирана медиация в Латвия като съвременен и висококачествен способ за разрешаване на спорове

да насърчава сътрудничеството между професионалистите, организациите и институциите

да определя и защитава принципите и ползите от интегрираната медиация

да информира и образова обществото относно принципите и възможностите на интегрираната медиация

да дава по-широка гласност на успехите на интегрираната медиация

да организира обучения по медиация и за възможностите за нейното интегриране в дейности от различни сфери

да провежда проучвания и изследвания

ИМПЛ обединява представители на различни професии, включително и практикуващи медиатори, чиято цел е да интегрират уменията си за медиация в своята работа и да повишат обществената осведоменост по отношение на медиацията като успешен способ за разрешаване на спорове.

Интеграция за обществото (Център за подкрепа на жертвите)

Центърът за подкрепа на жертвите започва да функционира през 2003 г. Основната му цел е да подкрепя жертвите на престъпления. От 2004 г. насам в центъра работят около 20 медиатора, които са добре обучени в процедурите по медиация и са способни да ги прилагат по граждански и административни правни спорове.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Медиацията е допустима в много области. Тя се използва най-много при граждански спорове, произтичащи от семейноправни и търговскоправни отношения.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Прибягването до медиация е изцяло доброволно.

Прибягването към медиация не е предпоставка за започването на определени видове съдебно производство или продължаването на съдебното производство.

Няма специални външни закони или разпоредби, уреждащи действията на медиаторите в Латвия.

Информация и обучение

Следният уебсайт е посветен на медиацията: <http://www.mediacija.lv>.

Двете асоциации — Медиация и APC и Интеграция за обществото, разполагат с обучители, които предлагат основен курс по медиация, предназначен за бъдещи медиатори, и курс по основни умения за разрешаване на спорове, които да се използват в личен и професионален план.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Медиацията при разрешаването на граждански спорове не е безплатна. Разходите за медиация зависят от редица фактори: квалификацията и опита на медиатора, сложността на спора, броя на необходимите медиационни сесии и други фактори.

Във всички случаи, отнасящи се до интереси и права на деца, Съветът по външни работи и помирение към Семейния съд в Рига (*Rīgas Bāriņtiesas Ārlietu un samierināšanas pārvalde*) предоставя безплатни услуги на лицата с постоянно местопребиване в Рига. Споровете касаят най-вече издръжката, уреждане на местопребиването на детето, правото на посещение, родителските права и отглеждането на детето.

Възможно ли е принудително изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

В Директива 2008/52/ЕО е предвидено, че страните по спора могат да искат писменото споразумение, постигнато в процедурата по медиация, да подлежи на принудително изпълнение. Държавите членки са длъжни да съобщят на Комисията кои са съдилищата и другите органи, компетентни да получават такива искания.

Латвия все още не е предоставила тази информация.

Връзки по темата

Mediacija.lv

Последна актуализация: 05/04/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Литва

Вместо да прибягвате до съд, защо не се опитате да разрешите вашия спор чрез медиация? Това е мярка за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), при която медиатор помага на страните по спора да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в Република Литва са запознати с предимствата на медиацията.

Към кого да се обърна?

Не съществува централизиран или правителствен орган, отговарящ за медиацията (*tarpininkavimas*), и в Литва няма планове за създаването на такъв.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Помирителна медиация (*taikinamasis tarpininkavimas*) може да се използва при гражданскоправни спорове (тоест спорове, гледани чрез гражданско производство от съд с обща компетентност).

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Медиацията се регулира от Закона за помирителна медиация по гражданскоправни спорове (*Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*). В тази рамка, прибягването към медиация е напълно доброволно. Няма специфични правила като кодекси за поведение на медиатори.

Информация и обучение

Към момента не съществува национална програма за обучение. Въпреки това обучение се предоставя от центъра за обучение към

Министерството на правосъдието (*Teisingumo ministerija*) и от частни органи. Частните органи не са регулирани.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Съгласно Закона за помирителна медиация по гражданскоправни спорове помирителна медиация може да се предоставя срещу възнаграждение или безвъзмездно. Когато тя се предоставя срещу възнаграждение, процедурата може да започне, само след като медиатор се договори писмено и с двете страни по спора относно сумата, която следва да му се изплати, и относно метода на плащане.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Директива 2008/52/ЕО позволява на страните в спора да поискат принудителното изпълнение на писмено споразумение, постигнато в резултат от медиация. Държавите-членки ще съобщят това на съдилищата и другите органи, компетентни да получават такива искания.

Съгласно Закона за помирителна медиация по гражданскоправни спорове компетентният съд се избира от страните по спора. Това може да е окръжният съд по местожителство или регистрираното седалище на една от страните по спора.

Последна актуализация: 07/04/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Люксембург

Вместо да прибегвате до съд, защо не опитате да разрешите вашия спор чрез медиация? Това е способ за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), при който медиатор подпомага страните по даден спор да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в Люксембург са запознати с предимствата на медиацията.

Към кого да се обърна?

Не съществува централен орган, компетентен да регламентира дейността на медиаторите.

В допълнение към медиацията в конкретни сектори (банков, застрахователен и т.н.), **Омбудсмана**, който отговаря за медиацията по административни въпроси, и **Комисията към Омбудсмана за правата на детето** (Ombudskomitee fir t'Rechter vun de Kanner) в областта на медиацията работят следните сдружения:

 Асоциация за медиация на правоспособните медиатори в Люксембург (ALMA asbl);

 Център за медиация по гражданскоправни и търговскоправни въпроси (CMCC);

 Център за медиация (Centre de médiation) (asbl);

 Център за социално-семеина медиация (Centre de médiation Socio-Familiale) (управляван от фондация „Pro Familia”);

В коя област прибегването до медиация е допустимо и/или е най-често срещано?

Медиация се използва главно по:

административноправни въпроси,

наказателноправни въпроси,

семеиноправни въпроси,

търговскоправни въпроси,

спорове между съседи.

Гражданската и търговската медиация е доброволна и поверителна и се осъществява от независим, безпристрастен и компетентен медиатор. Тя може да се отнася до целия спор или само част от него. Включва както медиация по споразумение, така и съдебна медиация, а семейната медиация играе важна роля.

При **медиацията по споразумение** (médiation conventionnelle) всяка страна може да предложи на другата да отнесат въпроса до медиация на всеки етап от съдебното производство, независимо от всякакво съдебно или арбитражно производство, стига делото все още да не е било обявено за решаване.

При **съдебната медиация** (médiation judiciaire) гражданският, търговският или семейният спор вече е внесен в съда и съдът може по всяко време започне процедура по медиация, стига делото все още да не е било обявено за решаване. Това не се отнася до дела пред Касационния съд или до производства по бърза процедура. Съдът може да прикани страните по своя собствена инициатива да пристъпят към медиация или това може да стане по общо искане на самите страни. И в двата случая се изисква съгласието на страните. В ограничен брой ясно определени случаи, когато възниква въпрос във връзка със семейното право, съдът може да предложи на страните да използват медиация и организира безплатна информационна сесия, за да обясни принципите, процедурата и резултатите от медиацията.

По **наказателни дела** прокурът може, при определени условия и преди да реши дали да повдигне обвинение, да реши да използва медиация, ако чрез нея е възможно:

да се гарантира поправяне на вредите, причинени на пострадалото лице, или

да се разрешат трудностите, произтичащи от престъплението, или

да се спомогне за поправянето на извършителя.

Използването на медиацията не изключва последващо решение за повдигане на обвинение, например ако са нарушени правилата на медиацията.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Прибегването към медиация е напълно доброволно.

За медиацията по административни и наказателни дела, както и за медиацията в определени сектори съществува специална нормативна уредба.

Информация и обучение

Медиатор по наказателноправни въпроси

Със **Закон от 6 май 1999 г.** и с **наредба на Великия херцог** от 31 май 1999 г. е въведена система за медиация по наказателни дела. Преди вземането на решение за повдигане на обвинение прокурорът може да реши да използва медиация, ако той или тя счита, че е възможно предоставяне на обезщетение на пострадалото лице, разрешаване на трудностите, произтичащи от престъплението или подпомагане на поправянето на престъпника. Ако прокурорът реши да използва медиация, то той или тя може да назначи като медиатор всяко одобрено за целта лице.

Одобрение:

Всеки, който желае да бъде одобрен като медиатор по наказателноправни въпроси, може да подаде заявление до министъра на правосъдието, който ще вземе решение за одобрение след консултация с главния прокурор.

Медиатор по гражданскоправни и търговскоправни въпроси

Със **Закон от 24 февруари 2012 г.** се създава национална законодателна рамка за медиация по граждански и наказателноправни въпроси с включването на нов дял в новия Граждански процесуален кодекс. Законът транспонира Директива 2008/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно някои аспекти на медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси, като въвежда принципите, посочени в директивата по отношение на трансграничните спорове, и ги прилага и към споровете на национално равнище. Този закон е допълнен с **наредба на Великия херцог от 25 юни 2012 г. за определяне на процедурата за одобрение за медиатори за целите на съдебната и семейната медиация, на програмата за специализираното обучение по медиация и за провеждането на безплатна информационна сесия.**

Медиаторът е трета страна, чиято работа е да изслуша страните заедно или, ако е необходимо, поотделно, с цел решаване на техния спор.

Медиаторът не налага решение на страните, но ги насърчава да се споразумеят за приятелско уреждане на спора.

Даден медиатор, който предоставя услуги по съдебна и семейна медиация, може да бъде одобрен или неодобрен. Одобреният медиатор е физическо лице, акредитирано в тази роля от министъра на правосъдието.

В медиацията по споразумение и в трансгранични спорове страните могат да използват медиатор, който не е одобрен.

Одобрение:

Министърът на правосъдието отговаря за одобрението на медиатори. По гражданскоправни и търговскоправни въпроси не се изисква медиатори да са одобрени, за да предоставят медиацията по споразумение.

За одобрение може да кандидатства всяко физическо лице, стига да изпълнява условията, посочени в: (1) закона от 24 февруари 2012 г., който включва медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси в новия Граждански процесуален кодекс и (2) наредбата на Великия херцог

от 25 юни 2012 г. за определяне на процедурата за одобрение за медиатори за целите на съдебната и семейната медиация, на програмата за специализираното обучение по медиация и за провеждането на безплатна информационна сесия.

Съгласно Директива 2008/52/ЕО, посочена по-горе, и член 1251-1, параграф 1, алинея 3 от Закона от 24 февруари 2012 г. относно медиацията, доставчиците на услуги по медиация, които отговарят на равностойни или сравними по същество изисквания в друга държава — членка на Европейския съюз, са освободени от одобрение във Великото херцогство Люксембург.

Одобрението се предоставя за неопределен срок.

Член 1251-3, параграф 2 от новия Граждански процесуален кодекс и наредбата на Великия херцог от 25 юни 2012 г., посочени по-горе, определят условията, на които трябва да отговарят физическите лица, желаещи да получат одобрение, а именно:

да предоставят гаранции за добра репутация, компетентност, обучение, независимост и безпристрастност;

да представят извлечение от регистъра за съдимост в Люксембург или подобен документ, издаден от компетентните органи в държавата на пребиваване, в която са пребивавали през последните пет години;

да упражняват гражданските си права и да имат право да упражняват политически права; и

да са преминали специализирано обучение в областта на медиацията под формата на:

магистърска степен в областта на медиацията, получена от Университета в Люксембург или от университет, висше учебно заведение, или друго учебно заведение, осигуряващо същото равнище на обучение, определено в съответствие със законите, подзаконовите и административните разпоредби на държава — членка на Европейския съюз; или

три години професионален опит, заедно със *специализирано обучение по медиация*, както е предвидено в член 2 от наредбата на Великия херцог от 25 юни 2012 г.; или

обучение по медиация, признато от държава — членка на Европейския съюз.

Университетът на Люксембург предлага специална **програма за обучение (магистърска степен) по медиация**.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

В повечето случаи медиацията е безплатна. Ако за нея се заплаща такса, това е ясно посочено.

При **медиация по споразумение** таксите на медиаторите се определят свободно. В такъв случай таксите и разходите се делят поравно между страните, освен ако те не се споразумеят друго.

При **съдебна или семейна медиация** таксите са определени с наредба на Великия херцог.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Споразуменията, произтичащи от **гражданска и търговска медиация**, имат същата доказателствена стойност като съдебните решения. Независимо от това дали такива споразумения за медиация са били постигнати в Люксембург или в друга държава — членка на Европейския съюз, те подлежат на изпълнение в рамките на Европейския съюз по силата на Директива 2008/52/ЕО. Одобрението на цялото или на част от споразумението от компетентния съд му придава изпълнителна сила.

Директивата е транспонирана със закона от 24 февруари 2012 г., което поставя медиацията на равна основа със съществуващите съдебни процедури.

Връзки по темата

 Министерство на правосъдието

 Асоциация за медиация на правоспособните медиатори в Люксембург (ALMA asbl);

 Център за медиация по гражданскоправни и търговскоправни въпроси (CMCC);

 Център за медиация по гражданскоправни и търговскоправни въпроси (CMCC asbl);

 Център за медиация (Centre de médiation) (asbl);

 Център за социално-семейна медиация

Последна актуализация: 14/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

Медиация в държавите от ЕС - Унгария

Вместо да прибегвате до съд, защо не се опитате да разрешите споровете чрез медиация? Това е форма на алтернативно разрешаване на спорове (alternatív vitarendezés) (APC) (ADR), при която медиатор (közvetítő) помага на страните да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в Унгария са добре запознати с преимуществата на медиацията.

Към кого да се обърне?

Съгласно Закон № LV от 2002 г. за медиацията (a közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény), **Министерството на правосъдието и правоприлагането** (Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium) е компетентно за регистрацията на медиатори и юридически лица, наели на работа медиатори.

Регистърът за медиаторите и правните образувания, които са наели на работа медиатори, можете да намерите на **уебсайта на Министерството на правосъдието и публичната администрация**.

Уебсайтът предоставя на потребителите обща информация и е възможно да се извършват отделни търсения в регистъра за медиатори по име, експертна област, езикови умения и район на действие. В случай на правни образувания търсенето е по наименование, район и съкращение.

Регистрационни формуляри за медиатори и правни образувания, наели на работа медиатори, могат да се намерят на същия **уебсайт**.

Сред неправителствените организации, които работят в областта на медиацията, са:

Националната асоциация по медиация (**Országos Mediációs Egyesület**); и

Отдела за медиация и правна координация към Търговско-промишлената камара на Будапеща (Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Mediációs és Jogi Koordinációs Osztálya).

В кои области е допустимо прибегването до медиация и/или то е най-често срещано?

Закон № LV от 2002 г. за медиацията обхваща гражданскоправни спорове, но изключва медиация по производства за клевета, административни решения, производства за настойничество, прекратяване на родителски права, производства по изпълнение, производства за установяване на бащинство или произход, и конституционни жалби.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Прибягването до медиация е доброволно, но има някои преимущества във връзка със **Закона за съдебните такси** (az illetékekről szóló törvény) и **Гражданския процесуален кодекс** (polgári perrendtartás).

Ако страните участват в медиация след първото заседание и постигнатото споразумение бъде одобрено от председателстващия съдия са дължими само половината от приложимите съдебни такси. Дори хонорарът, който следва да се плати на медиатора + ДДС (HÉA) (но не повече от 50 000 форинта), може да бъде приспаднал от тази вече намалена сума. Единственото ограничение е, че крайната сума на съдебната такса не може да бъде по-малка от 30 % от първоначалния размер. Намалението не се прилага, ако в определен случай медиацията не е разрешена от закона.

Ако страните участват в медиация преди гражданското производство, тогава размерът на съдебната такса се намалява с хонорара на медиатора + ДДС, но не с повече от 50 000 форинта, ако заплатената съдебна такса не е по-малко от 50 % от първоначалната сума. Намалението не се прилага, ако в дадения случай медиацията не е разрешена от закона, или ако страните отидат на съд въпреки споразумението, постигнато с медиация (освен за привеждане в действие на споразумението при липса на доброволно спазване).

Няма национален кодекс за поведение на медиаторите, но повечето асоциации по медиация следват Европейския кодекс за поведение на медиаторите (közvetítők európai magatartási kódexe).

Съществува специален **Кодекс за поведение при трудовоправни спорове**, който беше изготвен от Службата по помиряване и медиация при трудовоправни дела (Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat).

Определени съдилища предоставят медиация на страните безплатно за текущи производства. Подробни правила и списък на съдилищата можете да намерите на централния уебсайт на унгарските съдилища. (http://birosag.hu/engine.aspx?page=Birosag_showcontent&content=Birosagi_kozvetites)

Информация и обучение

Не съществува специфичен уебсайт с информация на английски език за медиация или национален орган за обучение на медиатори.

 Уебсайтът относно медиацията е наличен само на унгарски език.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Медиацията не е безплатна. **Стойността на услугата** подлежи на споразумение между медиатора и страните.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Съгласно **Директива 2008/52/ЕО** заявите могат да поискат принудително изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация.

Държавите членки ще съобщат на Комисията кои съдилища или други органи отговарят за обработването на такива искания.

Страните могат да направят принудително изпълнимо съдържанието на своето споразумение, постигнато в резултат на медиацията. Те могат да поискат от съда или от нотариус да включи споразумението в спогодба, одобрена от съда, или в нотариален акт, който може да бъде принудително изпълнен след това.

Връзки по темата

Уебсайт на регистъра на унгарските медиатори (A magyarkö zvet í t ő k adatb á zis á nak honlapja)

Последна актуализация: 06/04/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Малта

Вместо да прибягвате до съд, защо не се опитате да разрешите споровете чрез медиация? Медиацията е форма на алтернативно разрешаване на спорове (АРС), при която медиатор помага на страните да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в Малта са добре запознати с преимуществата на медиацията.

Към кого да се обърне?

Правителственият орган, отговорен за медиацията в Малта, е Малтийският център по медиация, който беше създаден съгласно глава 474 от

Закона за медиацията от 2004 г. Центърът по медиация предоставя форум, към който страните по даден спор могат да се обръщат или да бъдат насочени, за да разрешат своя спор с помощта на медиатор.

Можете да се свържете с центъра чрез секретариата на Малтийския център по медиация, 158 Triq il-Merkanti, Valletta VLT 1176.

Можете също да се обадите на телефонен номер +356 23279220 или да изпратите електронно писмо на адрес info@mediation.mt.

Центърът предоставя на страните списък с медиатори, които са надлежно акредитирани от него, и иска от тях да изберат от списъка медиатор, който е взаимно приемлив за всички. Ако страните не постигнат съгласие по отношение на медиатор, който е приемлив и за двете страни, центърът ще назначи за медиатор лицето, чието име е следващото в списъка на одобрените медиатори.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Медиация е допустима при спорове по граждански, семейни, социални, търговски и индустриални въпроси. Следва да се отбележи, че семейната медиация се отнася до определени спорове по семейни въпроси, като например спорове, свързани с наследства, или спорове, произтичащи от семейни предприятия. Тя не включва раздяла или развод, които са от компетентността на семейното отделение на Гражданския съд и се уреждат от специално законодателство.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Медиацията е доброволен процес. Това означава, че страните по всяко производство могат заедно да поискат от съда да спре производството, докато те се опитат да уредят своя спор чрез медиация. Също така съдът може служебно да спре производството за срока на провеждане на процедурата по медиация и да разпорежи на страните да се опитат да уредят спора чрез медиация. Следва да се отбележи обаче, че медиацията при семейни дела е задължителна, особено при дела във връзка с лична раздяла, право на лични отношения с децата, грижи и упражняване на родителски права върху детето и издръжка на деца и/или съпрузи.

Малтийският център по медиация има **Кодекс за поведение**, към който медиаторите са длъжни да се придържат по време на производства по медиация.

Кодексът съдържа задължителни мерки за спазване. С него например на **управителния съвет** на центъра се предоставя правомощието да предприема дисциплинарни мерки срещу всеки медиатор, чието поведение не е в съответствие с поведението, изисквано от принципите на кодекса, или не отговаря на него. Всеки медиатор, за когото е установено, че е нарушил някои от разпоредбите на кодекса или че се е държал по неподходящ начин, ще бъде отстранен от списъка с медиатори за период, какъвто управителният съвет сметне за подходящ.

Информация и обучение

Съгласно Кодекса за поведение на медиаторите те следва активно да следят и да се възползват от възможностите за образование и обучение, с които се насърчава овладяването на умения в областта на медиацията, доколкото такива възможности възникват понякога. От време на време Малтийският център по медиация организира курсове за обучение на медиатори. Първият курс относно умения по медиация е проведен през юли 2008 г. Друг курс, насочен към предоставянето на обучение по медиация с акцент върху психологическите, социалните и правните аспекти на раздялата, е проведен в периода 16—18 април 2009 г.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Тарифата за възнагражденията се урежда с разпоредби 2 и 4 от Официално известие № 309 от 2008 г., изменено с Официално известие № 365 от 2020 г. (вж. [📄 Подзаконов нормативен акт 474.01](#)).

При **свързана със семейния съд медиация** страните могат да избират по взаимно съгласие медиатор от списък с лица, определени за тази цел от министъра на правосъдието (като в този случай страните сами поемат разходите за медиация), или, като алтернатива, съдът назначава на ротационен принцип медиатор от списъка с лица, определени от министъра на правосъдието да действат като назначени от съда медиатори (в този случай възнагражденията, дължими на медиатора, се заплащат от Службата за вписвания към гражданските съдилища и трибунали).

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Съгласно [📄 Директива 2008/52/ЕО](#) трябва да има възможност за искане на съдържанието на споразумение, постигнато в резултат от медиация, да се придаде изпълнителна сила. Законът за медиацията от 2004 г. беше изменен със Закон IX от 2010 г., главно за целите на транспонирането на разпоредбите на директивата, уреждащи презграничните спорове, като техният обхват беше разширен, за да се прилагат и по отношение на дела с вътрешен характер.

Връзки по темата

[📄 Малтийски център по медиация](#)

[📄 Закон за медиацията от 2004 г., Малта](#)

[📄 Директива 2008/52/ЕО](#)

Последна актуализация: 19/05/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [\[nl\]](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Медиация в държавите от ЕС - Нидерландия

Чрез медиацията страните решават спора помежду си със съдействието на независим медиатор. Този вид средство за извънсъдебно разрешаване на спорове има много предимства. В много случаи медиацията е необходима само за кратък период от време, което позволява да се избегнат продължителни и скъпоструващи съдебни дела. Медиацията спомага и за поддържане на отношенията между страните, докато те работят заедно за намирането на решение.

Към кого да се обърна?

В Нидерландия има различни регистри на медиатори. [📄 Нидерландската федерация на медиаторите \(Mediatorsfederatie Nederland, MfN\)](#) води [📄 регистър на медиаторите](#) (с предишно наименование „регистърът NMI“). MfN е федерацията, представляваща най-големите сдружения на медиатори в Нидерландия. Регистърът съдържа само медиатори, които отговарят на внимателно обмислени стандарти за качество. Нидерландското правителство използва стандартите на MfN като основа за регистъра на медиаторите, които работят в системата за правна помощ ([📄 регистър на Съвета за правна помощ \(Raad voor Rechtsbijstand\)](#)). Съществува и [📄 международен регистър за APC](#).

Адрес на Нидерландската федерация на медиаторите:

Westblaak 140

3012 KM Rotterdam

Пощенски адрес:

PO Box 21499

3001 AL Rotterdam

Телефонен номер: 010 - 201 23 44

Email address: [📧 info@mediatorsfederatienl.nl](#)

В кои области прибягването до медиация е допустимо и/или най-често срещано?

Медиацията винаги е разрешена и се използва най-често при гражданскоправни и публичноправни дела. Медиацията по наказателни дела също е възможна от няколко години.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Прибягването към медиация е напълно доброволно. Законът не изисква от участващите страни да подпишат споразумение за медиация, което е споразумение с клаузи по въпроси като поверителността и представителството на страните. Съгласно [📄 Правилника на MfN за медиацията от 2017 г. \(Mediationreglement 2017\)](#) обаче страните, които ползват услугите на медиатор на MfN, трябва да подпишат споразумение за медиация. Медиаторите на MfN трябва да спазват кодекса за поведение на MfN и да спазват Правилника за медиацията. Всеки, който има оплакване относно работата на медиатор, може да го подаде до Фондацията за качество на медиацията (*Stichting Kwaliteit Mediators, SKM*).

Информация и обучение

За да бъдат вписани в регистъра на медиаторите, медиаторите трябва да преминат признат основен курс на обучение по медиация, да положат теоретичен изпит и оценка и да представят удостоверение за добро поведение (*Verklaring Omtrent het Gedrag, VOG*).

Те трябва също така да актуализират своите знания, като изпълняват определени изисквания на всеки три години. По-конкретно, те трябва да са работили по най-малко девет случая на медиация с общо най-малко 36 часа осъществени контакти на всеки три години и да са приключили поне два случая на медиация с общо поне 8 часа осъществени контакти всяка година. От деветте случая на медиация, които медиаторите трябва да

разглеждат на всеки три години, най-малко три трябва да приключат с писмено споразумение и не повече от три може да бъдат разглеждани с съвместно друг медиатор. Освен това медиаторите трябва да получат 48 PE точки (обучение за професионално развитие) за всеки тригодишен период. Някои от тези точки трябва да бъдат придобити чрез участие в партньорски обсъждания. Медиаторите също така трябва да участват в партньорска оценка на всеки три години. Партньорската оценка е мярка за качество и включва независима и безпристрастна партньорска проверка на това дали услугите на медиатора отговарят на средния стандарт, който може да се очаква от професионалист. С други думи, медиаторите, вписани в нидерландския регистър на медиаторите, подлежат на строги изисквания за качество.

Какви са разходите за медиация?

Различните медиатори могат да начисляват различни почасови ставки. Почасовите ставки на медиаторите се влияят от фактори като опит, професионален профил и специализация. Поради това е разумно преди започване на медиацията да попитате медиаторите каква е тяхната почасова ставка и какви допълнителни разходи може да възникнат. Медиаторите винаги трябва да посочват разходите си. Разходите за медиация зависят също така от продължителността на процеса на медиация и от броя на консултациите с медиатора. Услугите на един медиатор струват средно 150 EUR на час (без ДДС).

Ако не можете да си позволите да платите за медиатор, може да имате право на правна помощ, ако отговаряте на определени критерии. Ако имате право на правна помощ, ще участвате в покриването на разходите само с такса, изчислена въз основа на имущественото Ви състояние. Щракнете [тук](#) за повече информация относно разходите за медиация.

Възможно ли е принудително изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Законът позволява на участниците в даден спор да поискат да се признае изпълнителната сила на писмено споразумение, произтичащо от медиацията.

Връзки по темата

[Нидерландска федерация на медиаторите](#)

[Разходи за медиация](#)

[Правилник на MfN за медиацията от 2017 г.](#)

Последна актуализация: 14/01/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Австрия

Вместо да се обръщате към съда, защо не се опитате да разрешите спора си чрез медиация? Това е процедура за алтернативно разрешаване на спорове, посредством която медиатор помага на страните по спора да постигнат споразумение.

Към кого да се обърне?

Федералното министерство на правосъдието поддържа [списък на регистрираните медиатори](#). Медиаторите, включени в този списък, са преминали през специален курс на обучение.

Не съществува централен орган, компетентен в областта на услугите по медиация.

Съществуват професионални и непрофесионални сдружения, които предоставят услуги по медиация, както и няколко неправителствени организации, които подпомагат дейността на медиаторите.

Кога да предпочета медиацията?

Медиацията може да бъде използвана за решаването на спорове по граждански дела, по които обичайно се произнасят обикновените съдилища. Страните по спор могат да решат да прибегнат до медиация на доброволна основа, за да стигнат до собствено решение на спора.

В някои случаи на конфликт между съседи преди спорът да може да бъде отнесен до съда, се изисква страните да се опитат да решат спора извънсъдебно. Това може да стане чрез отнасяне на спора до помирителна комисия, която да се опита да постигне досъдебно споразумение чрез районния съд (т. нар. процедура *prätorischer Vergleich*) или чрез медиация.

Съществуват ли специфични правила, които трябва да се спазват?

Не съществуват специфични правила за медиаторите, нито пък етичен кодекс. Някои права и задължения се прилагат само за медиаторите, включени в регистрирания списък.

Медиаторите не са регистрирани като специализирани в дадена област, като семейни, медицински или строителни спорове; данните за полето, в което работи регистриран медиатор, се въвеждат отделно.

Всяко лице, което е преминало през съответното обучение и което отговаря на [изискванията](#), може да бъде включено в списъка като „регистриран медиатор“. Званието „медиатор“ не е защитено професионално звание; званието „регистриран медиатор“ обаче не може да се използва от неоправомощени лица.

Информация и обучение

Допълнителна информация, включително относно обучението и изискванията за регистрация като медиатор в Австрия, може да намерите [тук](#). Информацията е налична само на немски език.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

По принцип медиацията не е безплатна.

Размерът на хонорарите за медиация се определят по договаряне между частния медиатор и страните по спора.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

[Директива 2008/52/ЕО](#) дава възможност на страните по спора да изискат писменото споразумение, постигнато в резултат от медиация, да подлежи на изпълнение. Държавите членки следва да посочат съдилищата или другите органи, до които се подават такива молби.

В Австрия споразуменията, постигнати в резултат от медиация, подлежат на принудително изпълнение само ако са сключени под формата на съдебна спогодба (*Vergleich*) или на нотариален акт.

Последна актуализация: 28/03/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [PI](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Медиация в държавите от ЕС - Полша

Вместо да се отива на съд си струва да се опита спорът да бъде разрешен чрез медиация. Това е способ за алтернативно разрешаване на спорове (APC), при който медиатор помага на страните по спора да постигнат споразумение. Както правителството, така и практикуващите юристи в Полша са добре запознати с предимствата на медиацията.

Към кого да се обърне?

През 2010 г. в Министерството на правосъдието бе създадена секция, която се занимава с въпросите на медиацията. В момента тя функционира в Отдела за жертвите на престъпления и насърчаването на медиацията (**Wydział ds. Pokrzywdzonych Przystępstwem i ds. Promocji Mediacji**) към департамента за международно сътрудничество и права на човека. Повече информация за дейностите по медиация можете да намерите на [уебсайта на Министерството на правосъдието \(Ministerstwo Sprawiedliwości\)](#).

През последните години Министерството на правосъдието отдели специално внимание на въпросите, свързани с развитието и популяризирането на медиацията и другите форми на APC в Полша, както и на повишаването на ефикасността и достъпността на системата на правосъдието.

През 2010 г. по инициатива на Министерството бе създадена **мрежа от медиационни координатори**.

В момента има 120 координатори (съдии, пробационни служители и медиатори) в осем апелационни съдилища, всички окръжни съдилища и в шест районни съдилища.

За получаването на съвети и становища министърът на правосъдието работи със **Социалния съвет за алтернативно разрешаване на спорове и конфликти (Społeczna Rada ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów)** (Съвета за APC - ел. поща: adr_rada@ms.gov.pl), който играе важна роля за популяризирането на медиацията и комуникацията между централното правителство, съдебната система и медиаторите.

Съветът за APC е създаден с министерска наредба от 1 август 2005 г. като съвещателен орган към Министерството по въпросите за алтернативното разрешаване на спорове и конфликти в широк смисъл. Сред постигнатото през първия мандат на Съвета е следното:

[Етичен кодекс на полските медиатори \(Kodeks Etyczny Mediatorów Polskich\)](#) (май 2008 г.).

[Стандарти за обучението на медиатори \(Standardy Szkolenia Mediatorów\)](#) (октомври 2007 г.).

[Стандарти за провеждането на медиация и медиационната процедура \(Standardy Prowadzenia Mediacji i Postępowania Mediacyjnego\)](#) (юни 2006 г.).

На 3 април 2009 г. на Съвета за APC бе даден втори мандат с наредба на министъра на правосъдието (изменена с наредба на министъра на правосъдието от 1 юли 2011 г.). Най-важният документ, изготвен от Съвета до момента е [Въвеждане на промени в системата \(Założenia do zmian systemowych\)](#) (март 2012 г.).

В момента в Съвета участват 23-ма представители от научните сфери, опитни медиатори, както и представители на неправителствени организации, академичните среди и държавни органи.

В компетентността на Съвета влиза преди всичко изготвянето на препоръки за правила относно функционирането на националната система за алтернативно разрешаване на спорове, както и:

адаптирането на системата за APC към изискванията, поставени от правото на ЕС,

разработването на единен модел за медиация в полската правна система,

насърчаването на стандарти за медиационната процедура,

насърчаването на използването на APC като метод за разрешаване на конфликти сред членовете на съдебната система и нейните служители, правораздавателните органи и обществеността,

създаването на институционална среда, в която формите на APC могат да се развият,

предприемането на други проекти ad hoc за развиването на медиацията в Полша.

Съществуват също голям брой неправителствени организации и фирми, които играят важна роля за популяризирането на медиацията и за определянето на вътрешните й стандарти. Тези организации определят свои собствени стандарти по отношение на обучението, изискванията към кандидат-медиаторите, методите за медиация, етичните стандарти и добрите професионални практики. Тези правила са вътрешни по своя характер и са насочени единствено към медиаторите, които са членове на тези организации.

Най-важните такива организации са:

[Полският център за медиация \(Polskie Centrum Mediacji\)](#),

[Асоциацията на семейните медиатори \(Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych\)](#),

[Полската асоциация на медиаторите \(Krajowe Stowarzyszenie Mediatorów\)](#),

[Център за медиация Партнърс, Полша \(Centrum Mediacji Partners Polska\)](#),

[Полската асоциация за арбитраж \(Polskie Stowarzyszenie Sądownictwa Polubownego\)](#),

Медиационният център на Долна Силезия (Dolnośląski Ośrodek Mediacji).

В допълнение някои професионални организации извършват институционализирани дейности за популяризирането на медиацията. Те включват:

[Центърът за медиация към Съвета на адвокатската колегия \(Centrum Mediacyjne przy Naczelnej Radzie Adwokackiej\)](#).

[Центърът за търговска медиация към Националната асоциация на юристите \(Centrum Mediacji Gospodarczej przy Krajowej Izbie Radców Prawnych\)](#)

Центрове за медиация към някои окръжни асоциации на юристите (Okręgowa Izba Radców Prawnych)

Центрове за медиация към някои окръжни нотариални камари (Okręgowa Rada Notarialna)

Неправителствените организации в рамките на законово установените им задължения, и университетите могат да имат списъци с постоянни медиатори (*stały mediator*). Информация относно списъците и центровете се предоставя от председателите на районните съдилища. Списъците на медиаторите по наказателноправни въпроси и по дела, засягащи непълнолетни, се предоставят от председателите на районните съдилища.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често използвано?

Споровете в редица области могат да бъдат разрешени чрез медиация. Полското право определя, че медиация може да бъде използвана в следните области:

гражданско право

търговско право

трудова право

семеино право

дела, засягащи непълнолетни
наказателно право
съдебно-административни въпроси

Подробна информация относно медиацията може да бъде намерена в [брошурите и диплянките, изготвени и разпространявани от Министерството на правосъдието](#).

Понастоящем медиацията е най-широко застъпена в областите на гражданското и наказателното право. През 2011—2012 г. медиацията напредна с най-бързи темпове в областите на семейното и търговското право.

Има ли определени правила, които трябва да се следват?

Медиацията е способ на доброволни начала за разрешаване на спорове и конфликти и се извършва въз основа на:
споразумение за медиация (**извънсъдебна медиация**)

съдебно решение, изискващо медиация (**медиация, посочена със съдебно решение**)

Ако страните не изберат медиатор, съдът има право да им назначи такъв от списък с лица, притежаващи необходимите класификации. По наказателноправни дела и дела, засягащи непълнолетни, съдът назначава медиатора.

Медиацията се урежда, *inter alia*, от Кодекса за наказателното и гражданското производство, Закона за производството по дела, засягащи непълнолетни и Закона за разностите по граждански дела. Приети са също подзаконовни инструменти, които уреждат в подробности процедурата по медиация в различните видове дела.

По отношение на **непълнолетните** законът урежда:

условията, на които трябва да отговарят институциите и лицата, оправомощени да извършват медиационни процедури,
регистрацията на институциите и лицата, оправомощени да извършват медиационни производства,
обучението на медиаторите,

до каква степен и при какви условия медиаторите имат достъп до материалите по делото,
формата и материалния обхват на доклада за напредъка и резултата от медиационното производство.

Закона за **наказателноправните въпроси** урежда:

условията, на които трябва да отговарят институциите и лицата, оправомощени да извършват медиационни процедури,
назначаването и отстраняването на институции и лица, оправомощени да извършват медиационни процедури,

до каква степен и при какви условия институциите и лицата, оправомощени да извършват медиационни процедури, имат достъп до материалите по делото,

Редът и условията на провеждането на медиационната процедура.

При **семейноправни дела** за медиаторите съществуват допълнителни изисквания по отношение на образованието и опита (психология, педагогическо образование, социология или право, както и практически умения за водене на медиация в случаи, засягащи семейното право).

Наредбата за прилагането урежда въпросите за заплащането и възстановяемите разходи на медиаторите в гражданското производство (вж. долу — Какви са разходите, свързани с медиацията?)

Информация и обучение

Основна информация относно медиацията в Полша може да бъде намерена на [уебсайта на Министерството на правосъдието](#), включително извадки от правните инструменти, уреждащи медиацията, международните правни инструменти в тази област и [документите и препоръките, изготвени от Съвета за APC](#), както и електронните версии на плакати, публикувани за популяризиране на медиацията. [На него се публикува и актуална информация за дейностите за популяризиране на медиацията](#) и дейностите на национално и регионално равнище във връзка с Международния ден за разрешаване на конфликтите. На уебсайта също е представена [информация, преводи на правни инструменти и примери за най-добри практики от други държави](#).

Въпросите на медиацията са застъпени в общата програма за юридическо образование, както и в обучението на прокурорите и съдиите в [Националната школа за магистрати и прокурори \(Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury\)](#).

Министерството на правосъдието организира обучение за подготовка на медиационни координатори в следните области: комуникации, управление на екипи и работа с медиатори.

Самите медиатори избират курсове измежду тези, предлагани от медиационните центрове, университетите и други организации.

Министерството на правосъдието поддържа статистика в областта на медиацията, включително за:

броя на назначените от съда процедури по медиация,

броя на постигнатите споразумения,

условията на споразуменията (за медиация по наказателноправни въпроси и дела, засягащи непълнолетни),

броя на извънсъдебните медиационни процедури (за медиацията по гражданскоправни въпроси).

Във връзка с проекти по темата в периода 2010 — 2011 г. в съдилищата, провинциалните полицейски участъци и централните за медиация бяха създадени наръчници, материали и брошури с информация за различните видове медиация и използването ѝ на практика. Проведе се също така информационна кампания по телевизията, радиото и рекламни билбордове за повишаване на осведомеността на обществеността по въпросите на медиацията. Министерството на правосъдието редовно актуализира и разпространява брошури, бележки, прикрепени към процесуални документи и плакати, които също могат да свалени безплатно от уебсайта на Министерството.

Вече пета година Полша отбелязва Международния ден за разрешаване на конфликти, а министърът на правосъдието организира национална конференция по въпроса. В допълнение събитието ще бъде отбелязано и с много други по-малки конференции, прояви, семинари и дискусии, които ще се проведат в много градове на регионално и местно равнище.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Информацията, свързана с медиацията, се разпространява безплатно от Министерството на правосъдието. [Прочуванията](#) сочат, че медиацията е по-ефективен от гледна точка на разходите начин за решаване на спорове, в сравнение със съдебното производство.

В наказателни дела и дела, засягащи непълнолетни, **страните не заплащат разностите, свързани с медиацията** — те се покриват от държавния бюджет. В другите случаи, **като общо правило, заплащането** подлежи на договаряне между медиатора и страните. Медиаторът обаче може да се съгласи да проведе медиацията безплатно.

По гражданскоправни въпроси разходите се поемат от страните. Обикновено страните си поделят поравно разностите, освен ако не са се споразумели за друго. По отношение на медиационните процедури, започнати въз основа на съдебно решение, заплащането на медиатора по спорове, които не са свързани с недвижима собственост, е 60 PLN (приблизително 15 EUR) за първата сесия и 25 PLN (приблизително 6 EUR) за

всяка следваща. Ако производството засяга имуществен спор, заплащането на медиатора представлява 1% от стойността на предмета на спора (не по-малко от 30 PLN (приблизително 7,5 EUR) и не повече от 1 000 PLN (около 250 EUR)). Медиаторът също има право на възстановяване на разходите (например за кореспонденция, телефон и наем на помещения). Към разходите са добавя ДДС.

Ако в резултат на медиацията бъде постигнато споразумение, 75 % от съдебните разходи на страната, която е сезирала съда, ще ѝ бъдат възстановени. В делата за развод и законна раздяла разходите се възстановяват на 100 %.

В случаите на извънсъдебна медиация заплащането на медиатора и възстановяването на разходите му се определят от медиационния център или страните се споразумяват с медиатора преди започването на медиацията. Страните не могат да бъдат освободени от разходите за медиатора, дори и да са освободени от заплащането на съдебните разходи. И при двата вида медиация (съдебна и извънсъдебна) медиаторът може да се откаже от възнаграждението си.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

По гражданскоправни дела, ако страните са постигнали споразумение, то се прилага към протокола. Медиаторът информира страните, че с подписването на споразумението те дават съгласието си то да бъде представено на съда за одобрение. Медиаторът изпраща протокола със споразумението на съда, а на страните — копие от протокола. Съдът своевременно извършва необходимото за одобряването или за придаването на изпълнителна сила на споразумението. Съдът ще откаже да одобри споразумението или да му придаде изпълнителна сила, частично или изцяло, ако то противоречи на закона, на добрите нрави, целта му е да заобиколи закона, ако може да доведе до заблуда или съдържа противоречия в разрез със законните интереси на служителя. Споразумение, получено вследствие на процедура по медиация, което е било одобрено от съда и на което е придадена изпълнителна сила, има правната сила на съдебно решение и подлежи на принудително изпълнение.

Семейноправните въпроси, обхванати в дадено споразумение, могат да се отнасят до помиряването на съпрузите, условията на законна раздяла, въпросите, свързани с родителските права, правото на лични отношения с детето, задоволяването на нуждите на семейството, плащането на издръжка за дете и други членове на семейството и имуществени и жилищни въпроси. След раздялата на родителите или съпрузите, въпроси като издаването на международен паспорт, изборът на образование за детето, контактите с други членове на семейството и управлението на собствеността на детето също трябва да намерят решение под формата на споразумение.

В гражданските дела започването на процедурата по медиация спира давностния срок.

По наказателни дела и дела, свързани с непълнолетни, споразумение, получено вследствие на медиация, не замества съдебното решение и няма обвързваща сила за съда. При все това съдът трябва да уважи съдържанието на решението при приключване на производството. Условията на споразумението могат да обхващат следното: обезщетение да материални и нематериални щети, полагане на общественополезен труд, задължения към увредената страна, задължения към обществото като цяло и т.н.

Последна актуализация: 24/09/2014

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Португалия

Медиацията е един от механизмите за алтернативно разрешаване на спорове (ADR) в Португалия, заедно с арбитража и съдилищата за искиове с малък материален интерес (*julgados de paz* — мирови съдии). Със Закон № 29/2013 от 19 април 2013 г. (Законът за медиацията) се установява националната рамка за медиация като един от механизмите за алтернативно разрешаване на спорове. В Закона се определят общите принципи, приложими за медиацията в Португалия — независимо от естеството на спора, който е предмет на медиация — и правната уредба за гражданската и търговската медиация, медиаторите и публичната медиация. Законът за медиацията съдържа следните определения:

„медиацията“ е форма на алтернативно разрешаване на спорове, извършвано от публични или частни субекти, чрез което две или повече страни в спора се опитват доброволно да постигнат споразумение с помощта на медиатор;

„медиаторът“ е безпристрастна и независима трета страна, без правомощия да налага определено поведение на страните, използващи медиация, която им помага да постигнат окончателно споразумение по отношение на предмета на спора.

Същност на медиацията и споразуменията за медиация

Прибягването към медиация е напълно **доброволно**. Процедурата по медиация е **поверителна**. Тази поверителност може да не бъде спазена само по причини, свързани с обществения ред — по-специално за защита на най-добрия интерес на дете — или когато е застрашена физическата или психологическата неприкосновеност на дадено лице, или когато е необходимо с цел прилагане или изпълнение на споразумение, постигнато в резултат на медиация, и само до степента, необходима на практика за защита на заинтересованите страни. Съдържанието на срещите за медиация **не може да се използва като доказателство** от съд.

Споразумението, постигнато в резултат от медиация, подлежи на **принудително изпълнение**, при условие че:

а. то се отнася до спор, който може да бъде предмет на медиация, и законът не изисква потвърждаване от съд;

б. страните имат право да сключат такова споразумение;

в. то е постигнато в резултат на медиация, осъществена при условията, определени от закона;

г. съдържанието му не нарушава обществения ред;

д. участвал е медиатор, включен в списъка на медиаторите, воден от Министерството на правосъдието. Този списък може да видите [тук](#).

Споразумението за медиация, постигнато в резултат на медиация в друга държава — членка на ЕС, което е в съответствие с параграфи а) и г) по-горе, подлежи на принудително изпълнение, ако подлежи на такова и съгласно правната система на тази държава.

Области, в които прибягването към медиация е допустимо и най-често срещано

Медиацията е допустима по граждански, търговски, семейноправни, трудовоправни и наказателноправни въпроси. В последните три области съществува система за публична медиация, като всяка област има свои специфични правила.

Julgados de paz разполагат със служба за медиация, която е компетентна да посредничи при всякакви спорове, които могат да бъдат обект на медиация, дори ако те попадат извън юрисдикцията на *julgados de paz*.

Статут на медиаторите

Законът за медиацията съдържа специална глава, в която се определят правата и задълженията на медиаторите (членове 23—29). Медиаторите също трябва да действат в съответствие с [Европейския кодекс за поведение за медиатори](#).

Няма публичен орган, отговорен за обучението на медиатори; те се обучават от частни организации, които са сертифицирани от Генерална дирекция „Политика в областта на правосъдието“ (*Direção-Geral da Política de Justiça*) съгласно Министерска заповед за изпълнение (*Portaria*) № 345/2013 от 27 ноември 2013 г.

Разходи, свързани с медиацията

За да се използва **услугата за публична семейна медиация**, всяка страна, участваща в делото, заплаща такса в размер на 50 EUR, освен в следните случаи:

когато е предоставена правна помощ;

когато случаят е отнесен за медиация по решение на съдебен орган съгласно член 24 от правната рамка на гражданската процедура за настойничество (*Regime Geral do Processo Tutelar Cível*);

когато по искане на страните или с тяхно съгласие те са били насочени към медиация с решение на съдебен орган или от комисията за защита на децата и младежите като част от висящи производства за закрила на детето.

Използването на **услугата за публична наказателноправна медиация** е безплатно.

За да използва **услугата за публична трудовоправна медиация**, всяка страна, участваща в делото, трябва да заплати такса от 50 EUR, без с това да се засяга предоставянето на правна помощ.

Наред с тези такси за използване на публични услуги за медиация, **медиаторите, регистрирани да предоставят тези услуги, също начисляват такси**; сумите са фиксирани, но зависят от това дали е постигнато споразумение и какви мерки са предприети за постигане на споразумението.

В случай на **медиация в *judgados de paz***, ако бъде постигнато споразумение, всяка страна дължи по 25 EUR.

Разноските за частна медиация се определят от медиатора, избран от страните.

Друга полезна информация

Държавният орган, отговорен за регулирането на публичната медиация, е Генералната дирекция „Политика в областта на правосъдието“ (DGPJ) чрез нейната Служба за алтернативно разрешаване на спорове (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios — GRAL*). [Генерална дирекция „Политика в областта на правосъдието“](#). DGPJ не предоставя информация за това как да се намери медиатор, но поддържа [списъци с медиатори в публичните служби за медиация](#). Съгласно законодателството в областта на публичната медиация, след като бъде взето решение за прибягване към медиация, медиаторът се избира автоматично.

Последна актуализация: 25/01/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Румъния

Вместо да се обръщате към съда, защо не се опитате да разрешите вашия спор чрез медиация? Това е мярката за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), посредством която медиатор помага на участниците в спора да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в Румъния са запознати с предимствата на медиацията.

Към кого да се обърне?

[Съветът по медиация](#), създаден със Закон 192/2006 относно медиацията, отговаря за надзора над медиацията в Румъния. Той е автономно правно звено, което работи в интересите на обществеността и централното му управление е разположено в Букурещ.

Закон 192/2006 осигури законодателната рамка за въвеждане на медиацията и в нея се практикува професията на медиация.

Членовете на Съвета по медиация се избират от медиаторите и се одобряват от [Министерство на правосъдието на Румъния](#).

Главните отговорности на **Съвета по медиация** са да взема решения в следните области:

Да определя **стандартите на обучение** в областта на медиацията въз основа на най-добрата международна практика и да съблюдава спазването им от професионалистите;

Да **упълномощава** медиатори и да поддържа и обновява списъка с медиатори;

Да **одобрява програмата за обучение** на медиаторите;

Да **приема Етичния и нравствен кодекс** за упълномощени медиатори, както и разпоредби относно тяхната дисциплинарна отговорност;

Да приема **разпоредба** за организацията и функционирането на Съвета по медиация;

Да дава **предложения** за изменение или съгласуване на законодателство по отношение на медиацията.

Данните за контакт на [Съвета по медиация](#) са:

Адрес: ул. Cuza Vodă № 64, сектор 4, Букурещ (Cuza Vodă Street, 64, sector 4, Bucharest)

Телефон: 004 021 315 25 28; 004 021 330 25 60; 004 021 330 25 61

Факс: 004 021 330 25 28

Електронни адреси: secretariat@cmediere.ro, Consiliul_de_mediere@yahoo.com

Националният регистър на професионалните асоциации на медиаторите

[Съветът по медиация](#) е основал [Националния регистър на професионалните асоциации на медиаторите](#). Този регистър включва неправителствените организации, които популяризират медиацията и представляват професионалните интереси на медиаторите.

По-долу има **списък с професионални асоциации**, действащи в сферата на услугите по медиация:

[Асоциация на медиаторите в Букурещ](#) (Asociația Mediatorilor București)

Център на медиаторите в Турда (Asociația Centrul de Mediere Turda)

Асоциация на камарите на медиаторите във Васлуй (Asociația Camera Mediatorilor Vaslui)

[Център по медиация във Васлуй](#) (Centrul de Mediere Vaslui)

Асоциация на медиаторите в Галац (Asociația Mediatorilor Galați)

Асоциация на камарите на медиаторите в Яш (Asociația Camera Mediatorilor Iași)

Център по медиация и обществена сигурност в Яш (Centrul de Mediere și Securitate Comunitară Iași)

[Център по медиация в Крайова](#) (Centrul de Mediere Craiova)

[Асоциация на центрове по медиация в Клуж](#) (Asociația Centrul de Mediere Cluj)

[Център по медиация в Нямц](#) (Centrul de Mediere Neamț)

Център по медиация в Сибиу (Centrul de Mediere Sibiu)

[Център по медиация в Костанца](#) (Centrul de Mediere Constanța)

Център по медиация в Алба (Centrul de Mediere Alba)

[Център по медиация в Тимишоара](#) (Centrul de Mediere Timișoara)

Център по медиация и арбитраж в Марамуреш (Centrul de Mediere și Arbitraj Maramureș)

 [Център по медиация в Бакъу](#) (Centrul de Mediere Bacau)

 [Център по медиация в Кълъраш](#) (Centrul de Mediere Calarasi)

 [Център по медиация в Яломица](#) (Centrul de Mediere Ialomita)

Регистърът на медиаторите

Съгласно член 12 от Закон 192/2006 **упълномощените медиатори са регистрирани в „Регистър на медиаторите“**, управляван от [Съвета по медиация](#) и публикуван в Държавен вестник на Румъния, част I.

„Регистърът на медиаторите“ е достъпен и на официалните уебсайтове на [Съвета по медиация](#) и на [Министерство на правосъдието](#).

Списъкът на **упълномощените медиатори** съдържа информация за:

Членството им в професионални организации,

Институцията, която са завършили,

Програмата за обучение по медиация, която са посещавали,

Чужди езици, на които могат да извършват медиаторски услуги,

Данните за контакт с тях.

Лицата, които желаят да разрешават споровете си чрез медиация, могат да се свържат с медиатор в рамките на 1 месец след датата на публикуване на „регистъра (списъка) с медиатори“ в сградите на съдилищата и на уебсайта на Министерство на правосъдието.

Съветът по медиация е задължен по закон редовно да актуализира — поне веднъж годишно — **Регистъра (списъка) на медиаторите**, както и да съобщава актуализираната информация на съдилищата, местните държавни органи и Министерство на правосъдието.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Член 2 от Закон 192/2006 позволява на страните да търсят медиация в **спорове, свързани с граждански или наказателни въпроси, семейни въпроси** и други сфери на закона, които са предмет на законови разпоредби. **Потребителските спорове** и други **спорове, предмет на права, от които лицата могат да се откажат**, също могат да бъдат разрешавани чрез медиация. При все това, въпросите, свързани с лични права, и с права, от които лицата не могат да се отказват, не могат да бъдат предмет на медиация.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Използването на медиация е **доброволно**. Страните не са задължени да търсят услуги по медиация и могат да се откажат от медиацията във всеки етап. С други думи, страните са свободни да потърсят други средства за разрешаване на спора във всеки един момент: съдебни процедури, арбитраж. Заинтересованите страни могат да се свържат с медиатор преди да се обърнат към съда и също така по време на съдебни процедури. При все това, различни национални правни разпоредби в сферата на медиацията задължават съдиите в определени случаи да **информират страните за възможността да изберат медиация и предимствата от това**. В други случаи се предлагат редица **финансови стимули** на страните, които изберат медиация или други алтернативни процедури за разрешаване на спорове.

На 17 февруари 2007 г. [Съветът по медиация](#) одобри **Етичния и нравствен кодекс** за медиаторите. Кодексът е обвързващ за всички медиатори, включени в Състава на медиаторите.

Информация и обучение

Уебсайтът на [Съвета по медиация](#) е главният източник на информация за медиацията в Румъния.

Обучението по медиация се провежда единствено от частния сектор, но [Съветът по медиация](#) отговаря за упълномощаването на организациите, които провеждат курсове за обучение, за да гарантират, че всички курсове предлагат обучение с еднакви стандарти.

Списък с **организации, които провеждат програми за обучение**, е включен и на официалния уебсайт на [Съвета по медиация](#).

Курсовете за обучение се провеждат редовно. Понастоящем има програма, която отговаря за **първоначалния курс на обучение за медиатори** (80 часа). Тази програма поставя учебни цели, включва уменията, които трябва да бъдат развити до края на програмата, и образователните методи. 8-те организации, упълномощени от Съвета по медиация, отговарят за разработване на помощен материал и упражнения в съответствие с рамката, наложена от националната програма за обучение.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Медиацията не е безплатна; **нивото на заплащане** е предмет на споразумение между частния медиатор и страните.

Понастоящем, местните или националните власти не предоставят правна или финансова помощ за осигуряване на услуги по медиация.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

 [Директива 2008/52/ЕО](#) създава възможност за отправяне на искане съдържанието на писмено споразумение в резултат от медиация да бъде принудително изпълнено. Държавите-членки съобщават на Комисията кои съдилища или други органи са компетентни да получават такива искания.

Румъния все още не е съобщила тази информация.

Последна актуализация: 10/06/2013

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици   вече са преведени.

Медиация в държавите от ЕС - Словения

Вместо да се обръщате към съда, защо не се опитате да разрешите вашия спор чрез медиация? Това е мярка за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), посредством която медиатор помага на страните в спора да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в **Словакия** са запознати с предимствата на медиацията.

Към кого да се обърне?

Законът за алтернативното разрешаване на съдебни спорове (ZARSS, Официален вестник на Република Словения бр. 97/09 и 40/12 — ZUJF), който беше приет на 19 ноември 2009 г. и влезе в сила на 15 юни 2010 г., налага на първоинстанционните и второинстанционните съдилища да приемат и прилагат програми за алтернативно разрешаване на спорове, чрез които на страните да се предоставят алтернативни средства за разрешаване на търговски, трудовоправни, семейни и други гражданскоправни спорове. Съгласно тези програми съдилищата са задължени да допуснат страните да използват медиацията в допълнение на останалите форми на алтернативно разрешаване на спорове.

Министерството на правосъдието и държавната администрация поддържа [📄 централен указател на медиаторите](#), които работят в съдилищата по програми за алтернативно разрешаване на спорове.

Няколко неправителствени организации (НПО) работят в областта на медиацията:

📄 [Сдружение на медиаторите в Словения](#) ([📄 указател на медиаторите](#)),

📄 [Център за медиация към Центъра за правна информация](#),

📄 [Сдружение на организациите за медиация в Словения — MEDIOS](#) ([📄 указател на медиаторите](#)).

Съветът за алтернативното разрешаване на спорове е на подчинение на Министерството на правосъдието и държавната администрация. Съветът беше създаден през март 2009 г. като централизиран, независим, експертен орган към министерството, който има координационни и консултативни функции.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често използвано?

Прибягването до медиация е допустимо по граждански, семейни, търговски, трудовоправни и други, свързани с имущество дела, по отношение на спорове, които могат да бъдат решени и уредени от страните. Медиацията е допустима и по други дела, ако това не е изключено по закон.

Медиацията се използва най-често по граждански, семейни и търговски дела.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Използването на медиацията е доброволно. Законът за медиацията по граждански и търговски дела (*ZMCGZ*, Официален вестник на Република Словения бр. 56/08) дава обща уредба на медиацията, т.е. в него е уредена съдебната и извънсъдебната медиация. В него са уредени само основните постановки на производствата по медиация, които иначе представляват саморегулиращи се механизми. Така например той урежда кога започва и свършва медиацията, кой назначава медиатора, основните правила за поведение на медиатора, формата за сключване на споразумението за уреждане на спора, как да се осигури неговото изпълнение и т.н. Страните могат да се отклонят от разпоредбите на закона, с изключение на разпоредбите, уреждащи принципа на безпристрастност на медиатора и действието на медиацията спрямо преклузивните и давностните срокове.

Сдружението на медиаторите в Словения прие [📄 Кодекс за поведение на медиаторите](#), но той се прилага само за членовете на сдружението.

Информация и обучение

Информация относно медиацията и как да се свържете с медиатор може да намерите на уебсайтовете на различни НПО. Такива са:

📄 [Сдружението на медиаторите в Словения](#),

📄 [Сдружението на организациите за медиация в Словения — MEDIOS](#),

📄 [Центъра за медиация към Центъра за правна информация](#).

Обучението на медиаторите се осигурява от различни НПО и от [📄 Центъра за съдебно обучение](#) към Министерството на правосъдието и държавната администрация.

Какви са разностите, свързани с медиацията?

За момента съдебната медиация по силата на Закона за алтернативното разрешаване на съдебни спорове по спорове, възникнали от правоотношения между родители и деца и по трудовоправни спорове поради прекратяване на трудов договор, са безплатни за страните. Страните плащат само услугите на своите адвокати. По всички останали спорове, с изключение на търговските спорове, съдът поема хонорарите на медиатора за първите три часа медиация.

Частните организации определят различни такси за медиация.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Споразумението, постигнато в резултат от медиация, не е пряко изпълнимо само по себе си. Страните обаче могат да се договорят споразумението за решаване на спора да бъде сключено под формата на пряко приложим нотариален протокол, съдебно споразумение или арбитражно решение въз основа на споразумението.

Връзки по темата

📄 [Сдружение на медиаторите в Словения](#),

📄 [Център за медиация към Центъра за правна информация](#),

📄 [Сдружение на организациите за медиация в Словения — MEDIOS](#).

Последна актуализация: 23/03/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Словакия

Вместо да се обръщате към съда, защо не се опитате да разрешите спора си чрез медиация? Това е форма на алтернативно разрешаване на спорове, при която медиатор помага на страните по спора да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в Словакия са запознати с предимствата на медиацията.

Към кого да се обърне?

На уебсайта на [📄 Министерството на правосъдието на Словакия](#) има [📄 раздел относно медиацията](#), който е достъпен само на словашки език.

В коя област прибягването до медиация е допустимо и/или е най-често срещано?

Механизмите за медиация са описани в Закон № 420/2004 за медиацията и за изменение на няколко акта, с измененията към него, с който се уреждат:

начинът на извършване на медиацията;

основните принципи на медиацията; и

организацията и последиците от медиацията.

Този закон се прилага за гражданскоправни, семейноправни, търговскоправни и трудовоправни спорове.

Медиацията е извънсъдебна процедура, при която съответните страни използват съдействието на медиатор, за да разрешат спор, възникнал в резултат на договорно или друго правоотношение помежду им. Това е процедура, при която две или повече страни по даден спор го уреждат с помощта на медиатор.

§ Член 170, параграф 2 от Закон № 160/2015 от Гражданския процесуален кодекс, с измененията към него, който гласи: „Когато е възможно и уместно, съдът се опитва да уреди спора по взаимно съгласие или препоръчва на страните да се опитат да постигнат споразумение за доброволно уреждане на спора чрез медиация“.

Информация и обучение

В раздела [относно медиацията](#) на уебсайта на Министерството на правосъдието на Словакия се предоставя информация за медиацията на словашки език. Повече информация можете да намерите на уебсайта на [Европейската съдебна мрежа](#).

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Медиацията е платена услуга. Възнаграждението на медиатора се определя индивидуално и обикновено се основава на почасова тарифа или фиксирана такса. Медиацията е стопанска дейност и няма фиксирани разходи.

Възможно ли е принудително изпълнение на споразумение, постигнато чрез медиация?

С [Директива 2008/52/ЕО](#) се позволява на страните по писмено споразумение, постигнато в резултат на медиация, да поискат на съдържанието на споразумението да бъде придадена изпълнителна сила. Държавите членки съобщават това на съдилищата и на другите органи, компетентни да получават такива искания.

Медиацията е неформална, доброволна и поверителна процедура за извънсъдебно разрешаване на спорове с помощта на медиатор. Целта на медиацията е да се постигне споразумение, приемливо и за двете страни.

Постигнатото в резултат на процедурата по медиация споразумение трябва да бъде в писмена форма. То се прилага главно по отношение на страните по споразумението и е задължително за тях. Въз основа на това споразумение правоимащата страна може да подаде молба за принудително изпълнение на решението по съдебен ред или за налагане на заповед, при условие че споразумението е:

съставено под формата на нотариален акт;

одобрено като спогодба от съд или арбитражен орган.

Ако не бъде постигнато споразумение в резултат на медиацията, въпросът може да бъде отнесен до съда.

Връзки по темата

[Министерство на правосъдието на Словашката република](#)

Последна актуализация: 19/05/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Медиация в държавите от ЕС - Финландия

Вместо да се обръщате към съда, защо не се опитате да разрешите вашия спор чрез медиация? Това е мярката за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), посредством която медиатор помага на участниците в спора да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи във Финландия са запознати с преимуществата на медиацията.

Към кого да се обърне?

Общото управление, ръководство и надзорна дейност по отношение на медиацията в наказателни и някои граждански дела са задължение на Министерство на социалните въпроси. Държавните областни служби по здравеопазване трябва да гарантират, че медиаторските услуги са достъпни и се изпълняват надлежно във всички части на страната.

Можете да намерите информация относно медиацията на уебсайта на [Националния институт за здравеопазване и социално подпомагане \(THL\)](#).

Медиаторските услуги, които представляват допълнителни услуги, предлагани от съдилищата, се управляват от районните съдилища. Районните съдилища могат да решат дали да започнат процедура по медиация по граждански спорове. Целта на медиацията е да се помогне на страните по спор да намерят решение, което е приемливо и за двете страни. По тази причина резултатите, постигнати чрез медиация, обикновено се базират повече на това, което е разумно да се направи при дадените обстоятелства, отколкото на строгото прилагане на закона. Допълнителна информация за районните съдилища можете да получите от [уебсайта на финландското министерство на правосъдието](#). Има и [брошура за съдебна медиация](#).

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Медиация се използва както в граждански, така и в наказателни дела.

Медиация най-често се използва в граждански спорове, особено когато те са по-маловажни.. При все това, не е необходимо всички граждански спорове да бъдат разрешавани чрез медиация вследствие на отнасяне на спор към съда. Потребителските спорове, например, могат да бъдат разглеждани от консултант по потребителски спорове и от **Комисията по жалби на потребителите**. По отношение на наказателните дела обаче съществува специфична процедура за медиация .

Въпросите и споровете по гражданското право, отнесени към общите съдилища, могат да бъдат уреждани чрез медиация, както е посочено в Закона за медиация към съда (Закон 663/2005). Целта на медиацията към съда е спорещите страни сами да постигнат взаимноприемливо споразумение. Предварителните условия за медиация към съда са спорът да е подходящ за медиация и медиацията да е уместно средство предвид исковете на страните. Едната или двете страни по спора могат да подадат писмена молба преди да се обърнат към съда. Молбата трябва да бъде подадена в писмен вид и трябва да посочва предмета на спора и как се разминават позициите на страните. В допълнение, трябва да бъдат предоставени основания за това, че въпросът може да бъде решен чрез медиация.

Помирение (медиация) може да бъде използвано и при граждански дела, по които поне една от страните е физическо лице. Гражданските дела, различни от делата по искове за обезщетение за извършено престъпление, могат обаче да бъдат отнесени за помирение само ако спорът е с маловажен характер, като се вземат предвид предметът на спора и исковете, предявени по делото. Това, което законът предвижда за помирението при наказателни дела, се прилага, когато това е уместно, за помирението при граждански дела.

Помирение може да бъде осъществено между страни, които лично и доброволно са изразили своето съгласие за постигането на помирение. Те трябва да бъдат в състояние да разберат неговото значение, както и решенията, до които се достига чрез процеса на помирение. По тази причина, преди страните да се съгласят на помирение, те трябва да получат разяснение на техните права във връзка с помирението, както и за позицията им по време на процеса на помирение. Всяка от страните има право да оттегли своето съгласие във всеки момент от процеса на помирение.

Непълнолетните лица трябва да дадат лично своето съгласие за помирение. В допълнение, за участието на непълнолетно лице в помирението е необходимо съгласието на неговия/нейния настойник или други законни представители. Недееспособните пълнолетни лица могат да участват в помирението, ако разбират значението на делото и ако дадат личното си съгласие за осъществяване на процеса.

Помирение може да се използва и при дела за престъпления, които са определени като отговарящи на условията за помирение, като се вземат предвид естеството и начина на извършване на престъплението, взаимоотношенията между заподозряното лице и жертвата и другите подробности, свързани с престъплението като цяло. Престъпленията, в които жертви са непълнолетни лица, не трябва да бъдат отнасяни за помирение, ако жертвата има нужда от специална защита поради естеството на престъплението или заради неговата/нейната възраст.

Службите за медиация получават искания за медиация и си сътрудничат с различни органи по време на процеса на медиация. Всеки спор, по отношение на който се използва медиация, се поверява на доброволен медиатор, избран от професионалисти, работещи в службата за медиация.

Медиаторите се заемат със спорове, по отношение на които се използва медиация, и със свързаните с тях практически въпроси в сътрудничество със службата за медиация. Персоналът на службата ръководи и осъществява надзорна дейност върху работата на медиаторите.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

При наказателните дела помирение може да бъде осъществено само между страни, които лично и доброволно са изразили своето съгласие за помирение и са в състояние да разберат неговото значение и решенията, до които се достига по време на процеса на помирение. При граждански дела (медиация към съда), за започването на медиация е необходимо съгласието на всички страни.

Във Финландия съществува национален етичен кодекс за медиатори, включващ секторни етични кодекси за медиатори-специалисти в различни области (например медиатори по семейно право, медицинско право, строително право).

Информация и обучение

Брошура за съдебна медиация към съда е достъпна на уебсайта на [Финландското министерство на правосъдието](#).

Националният институт за здравеопазване и социално подпомагане (THL) организира обучение за медиатори.

Институтът също така събира статистическа информация за медиацията по наказателни и граждански дела, наблюдава и проучва медиаторските дейности и координира дейностите за развитие в тази област. Тази дейност се извършва с подкрепата на **Консултативния съвет по медиация по наказателни и граждански дела**.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Медиацията по наказателни дела е безплатна услуга. Тя позволява на жертвата и на извършителя на престъплението да се срещнат с безпристрастен медиатор, за да обсъдят психическите и физическите щети, нанесени на жертвата, и за да обсъдят мерки за компенсирание на вредата (Закон 1016/2005).

Медиацията води до по-ниски разходи за съответните страни в сравнение със съдебен процес. Всяка от страните заплаща само своите разходи и не е задължена да заплаща разходите на отсрещната страна. Ако страните пожелаят това, те могат да ангажират юридически съветник. Също така е възможно всяка от страните да подаде молба за правна помощ в служба за правна помощ.

При съдебната медиация, съдия от районния съд изпълнява функцията на медиатор. Медиацията при спорове е всъщност една от обичайните функции на съдиите. Ако делото изисква специални знания в определена област, медиаторът може, със съгласието на страните, да ангажира помощник, чийто хонорар се заплаща от страните.

За съдебната медиация се заплаща такса, както за всички други услуги, извършвани от съда.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Директива [2008/52/ЕО](#) дава възможност на лицата, които участват в даден спор, да изискват принудителното изпълнение на писмено споразумение, постигнато чрез медиация. Държавите-членки ще съобщят на Комисията кои са съдилищата и другите органи, които са компетентни да получават такива искания.

Финландия все още не е съобщила тази информация.

Връзки по темата

[Брошура за съдебна медиация](#), [Уебсайт за медиация \(Национален институт за здравеопазване и социално подпомагане \(THL\)\)](#)

Последна актуализация: 09/02/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [sv](#) вече са преведени.

Медиация в държавите от ЕС - Швеция

Ако сте страна по гражданскоправен спор, защо не се опитате да го разрешите чрез медиация вместо да го отнасяте пред съда? Медиацията е способ за алтернативно решаване на спорове, при който медиатор помага на страните по даден спор да постигнат споразумение. Както държавата, така и юристите в Швеция са запознати с предимствата на медиацията. Тя може да се използва и по наказателни дела, но не представлява наказание за извършеното престъпление и никога не може да замени съдебното производство. Целта на медиацията по наказателни дела е да спомогне за осъзнаване от страна на извършителя на последиците от престъплението и да даде възможност на жертвата да се справи психологически с преживяното.

Медиация по граждански дела

Към кого да се обърне?

Няма централен орган, натоварен с регламентирането на медиацията. За информация, свързана с нея, обаче можете да се обърнете към [Националната администрация на съдилищата \(Domstolsverket\)](#). Тя е изготвила и списък с лицата, заявили готовност да бъдат съдебни медиатори, като той е на разположение на интернет сайта <https://www.domstol.se>.

По търговскоправни въпроси услуги по медиация се осигуряват от [Търговската камара на Стокхолм \(Stockholms handelskammare\)](#) и от [Търговско-промишлената камара на Западна Швеция \(Västsvenska industri- och handelskammaren\)](#).

Кога може да се прибегва до медиация и/или в кои области тя се използва най-често?

Медиацията е допустима в множество области, но най-често към нея се прибегва във връзка с гражданскоправни въпроси.

Възможно е услугите на медиатор да се потърсят и в рамките на съдебното производство.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Прибягването към медиация е напълно доброволно. Няма специфични разпоредби като кодекси за поведение на медиаторите.

Информация и обучение

Няма специфична информация относно обучения, свързани с провеждането на медиация, и няма национален орган за обучение на медиатори.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Медиацията не е безплатна; заплащането зависи от споразумението между частния медиатор и страните. Разходите за медиация се поделят поравно между страните.

Медиация по наказателни дела

Към кого да се обърне?

От 1 януари 2008 г. всички местни власти в Швеция са длъжни да предлагат провеждане на медиация, ако престъплението е извършено от лице на възраст под 21 години. Както общинските власти, така и полицията могат да поемат инициативата да попитат извършителя дали желае да участва в процедура по медиация.

Кога може да се прибягва до медиация и/или в кои области тя се използва най-често?

Медиацията може да се проведе независимо от възрастта на извършителя, на всеки стадий от съдебното производство. Законодателството в тази област не определя максимална възраст, но от 1 януари 2008 г. всички местни власти в Швеция са длъжни да предлагат провеждане на медиация, ако престъплението е извършено от лице на възраст под 21 години.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Медиацията по наказателноправни въпроси не е част от наказанието. За нея се прилагат следните условия:

тя трябва да е доброволна и за двете страни;

престъплението трябва да е докладвано пред полицията и извършителят трябва да е признал вината си;

медиацията трябва да е подходящ способ, предвид обстоятелствата по случая.

Информация и обучение

Съгласно закона, назначаваните за медиатори трябва да са компетентни и честни. Те трябва също така да бъдат безпристрастни.

Допълнителна информация за медиацията може да бъде предоставена от местните власти или от Националния съвет за превенция на престъпността (*Brottsförebyggande rådet*).

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Медиацията е безплатна както за жертвата, така и за извършителя.

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази

страница [en](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която

търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Медиация в държавите от ЕС - Англия и Уелс

Вместо да се обръщате към съда, защо не се опитате да разрешите вашия спор чрез медиация? Това е мярка за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), посредством която неутрален медиатор помага на участниците в спора да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в Англия и Уелс са запознати с предимствата на медиацията и са ангажирани в насърчаването и използването на медиацията за разрешаването на спорове като съдебна алтернатива в подходящи случаи. Вашият случай може отговаря на критериите за получаването на правна помощ (ако отговаря на съответните критерии за допустимост).

Към кого да се обърна?

Министерството на правосъдието отговаря за политиката на гражданска и семейна медиация, включително за нейното насърчаване, единствено за територията на Англия и Уелс.

Гражданска медиация

За да се гарантира качеството на отнесената от съда медиация по граждански спорове (с изключение на семейните спорове под юрисдикцията на Англия и Уелс), Министерството на правосъдието и Съдебната служба на Нейно величество (Her Majesty's Courts and Tribunals Service) създадоха два процеса за гражданска медиация, чрез които страните могат да разрешат своя спор в зависимост от цената на иска. Службата за медиация по искове с малък материален интерес е вътрешноведомствена и се администрира от Съдебната служба на Нейно величество. Тя разглежда случаи с малък материален интерес, обикновено под 10 000£. По искове с по-висока цена, над 10 000£, Министерството на правосъдието работи съвместно със [Съвета за гражданска медиация \(Civil Mediation Council\) \(CMC\)](#) за въвеждане на схема за акредитация, чрез която организации, предоставящи медиация, могат да кандидатстват за включване в указателя по гражданска медиация и съдилищата да препращат страни по даден спор към тях, в подходящите случаи. CMC е организация, представляваща граждански и търговски медиатори.

Семейна медиация

По отношение на семейните спорове, медиацията е саморегулирана, като включва няколко членски организации или акредитационни органи, към които медиаторите са присъединени. Тези органи са се обединили в [Съвет за семейна медиация \(Family Mediation Council\) \(FMC\)](#), чиято цел е хармонизиране на стандартите в областта на семейната медиация. Друга функция на FMC е да представлява членуващите в него организации и практикуващите семейна медиация в отношенията на професията с правителството.

FMC е неправителствен орган и играе много важна роля сред членуващите в него организации, като всички те са неправителствени организации /сдружения и учредители на FMC. Най-важните от тях са:

Група за алтернативно разрешаване на спорове (ADR Group)

Асоциация на семейните медиатори (Family Mediators Association)

Национална служба за семейна медиация (National Family Mediation)

Събрание на семейните медиатори (College of Family Mediators)

Служба за разрешаване на спорове (Resolution)

Обществото на юристите (The Law Society).

За момента правителството не възнамерява да сформира регулаторен орган в областта на семейната и гражданскоправната медиация.

Можете да намерите акредитиран медиатор в областта на гражданската медиация в указателя по гражданска медиация, който се намира на следния [вебсайт](#). В указателя може да потърсите медиатор, който предоставя услуги в близост до вас. Цената на медиацията е фиксирана такава, която се основава на цената на иска. За страни, които не могат да си позволят да платят таксата и които отговарят на съответните условия, е предвидена безплатна медиация, предоставяна от LawWorks. С LawWorks можете да се свържете на телефон **01483 216 815** или чрез [вебсайта на LawWorks](#).

Медиатор, предоставящ услуги в областта на семейната медиация, може да намерите на [вебсайта на GovUK](#) (предишното му наименование бе DirectGov) на : [търсачка за семейна медиация \(Family Mediation Service Finder\)](#). Моля обърнете внимание, че телефонната линия за оказване на помощ за семейна медиация (Family Mediation Helpline) вече не съществува.

Повече информация за правната помощ и дали изпълнявате критериите за получаването ѝ можете да получите на новата страница за

информация относно правната помощ на [вебсайта на Gov.UK](#) в рубриката [правна помощ](#).

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Медиацията може да се използва за разрешаването на широк кръг проблеми от ежедневието, засягащи гражданското и търговското право, като жилищни спорове, трудови спорове, спорове на работното място, иски за малък материален интерес, иски за погасяване на дългове, въпроси за границите между имоти, въпроси в областта на трудовоправните отношения, спорове от договорното право, иски за понесени телесни повреди и иски за виновна небрежност, както и колективни спорове, свързани с вдигане на шум или оказан тормоз.

Медиацията може да бъде използвана и при семейни спорове, включително развод, разтрогване на гражданско партньорство, молби по Закона за децата, включително за определяне на личните отношения между родителите и децата. Не е ограничена до бивши партньори или съпрузи.

Например бабите и дядовците могат да прибягнат до семейна медиация, за да се опитат да постигнат споразумение по отношение на личните си отношения с техните внуци.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

Процедура за гражданска медиация

Гражданската медиация не се регулира чрез закон, нито представлява предварително условие за започването на съдебно производство. Въпреки това, страните по граждански дела следва да разгледат сериозно възможността за медиация преди да се обърнат към съда.

Правилата за гражданско съдопроизводство (CPR) регулират практиката и процеса в гражданските отделения на Апелативния съд, Висшия съд и окръжните съдилища. CPR съдържа процесуален кодекс, чиято най-важна цел е да помага на съдилищата за справедливото разглеждане на делата. Част от тази най-важна цел изисква активна обработка на делата от страна на съда. Това включва насърчаване на страните да използват процедура за алтернативно разрешаване на спорове, в случай че съдът счете това за уместно, и съдействие за използването на подобна процедура.

Докато медиацията остава изцяло доброволна, правилата за гражданско съдопроизводство определят факторите, които трябва да се вземат предвид при определяне на размера на разходите, които ще бъдат присъдени. Съдът е длъжен да се съобрази с положените усилия, при наличие на такива, преди и по време на процедурните действия в опита за разрешаване на спора. Съответно, ако спечелилата страна преди това е отхвърлила разумно предложение за медиация, съдията може да вземе решение, че загубилата делото страна не е длъжна да заплати съдебните разходи на спечелилата делото страна.

Процедура за семейна медиация

В момента семейната медиация представлява изцяло доброволен процес. От 2011 г. насам всички потенциални ищци (не само тези, получаващи публични средства) трябва да разгледат възможността за използването на медиация като отидат на информационна среща по въпросите на медиацията, преди да могат да подадат съдебен иск по силата на [§7 Протокола на председателя за досъдебната процедура](#). Евентуалният ответник също следва да присъства, ако е поканен. Ако ищецът реши да заведе дело, той трябва да приложи формуляр FM1 към иска си, за да покаже, че е освободен от изискването за присъствие на информационна среща, че е присъствал на такава и е било счетено, че медиацията не е подходяща в случая, или че е присъствал на медиация, която е завършила неуспешно или не е разрешила всички проблеми.

В отговор на препоръката от Доклада за семейно правосъдие, правителството въведе разпоредба в Проектозакона за децата и семейството от февруари 2013 г., с която препоръката за присъствие на информационна среща по въпросите на медиацията се превръща в законово изискване (с ограничени основания за освобождаване, като например доказателства за наличие на домашно насилие).

Прилагането на формуляр FM1 към иска също се превръща в законово задължение. Очаква се законът да влезе в сила и тези разпоредби да започнат да се прилагат през пролетта на 2014 г.

Също както при **Правилата за гражданско съдопроизводство, Правилата за семейно съдопроизводство** (подробен набор от правила, които се отнасят до съдопроизводството) насърчават прилагането на методи за алтернативно разрешаване на спорове (ADR).

Поддръжане на професионални стандарти

В Англия и Уелс няма национален кодекс на поведение специално за медиаторите. Въпреки това, за да получи акредитация от CMC, гражданският медиатор е длъжен да спазва кодекс на поведение – за модел е използван [§7 Етичният кодекс на ЕС \(EU Code of Conduct\)](#). Професията е саморегулираща се и правителството не участва в насърчаване на спазването на доброволни кодекси.

Всички членове учредители на FMC са задължени да гарантират, че техните членове (практикуващите семейна медиация) спазват [§7 Етичния кодекс на FMC \(FMC Code of Conduct\)](#).

Информация и обучение

Информацията относно медиацията в гражданския процес, предлаганите услуги и техните цени може да бъде намерена на уебсайта на правителството на адрес [§7 Министерство на правосъдието: гражданска медиация](#).

Указателят по гражданска медиация разполага с търсачка, чрез която е възможно да се намери медиатор, предоставящ услуги на място, удобно за страните. Уебсайтът на CMC и уебсайтовете на организациите, участващи в CMC, предоставят допълнителна информация относно медиацията и услугите по медиация.

Търсачката на услуги в областта на семейната медиация предоставя възможността за намиране на медиатор в близост до местожителството на потребителя. Уебсайтът на организациите, членуващи във FMC, предоставя допълнителна информация относно медиацията и услугите по медиация.

В Англия и Уелс няма национален орган за подготовка на медиатори. Гражданските медиатори се обучават от частния сектор, който се саморегулира. Професията е саморегулираща се и се занимава с обучението на своите членове.

Семейните медиатори произлизат от различни среди, включително от сферата на правните, терапевтичните и социалните услуги, и не съществуват правно изискване те да притежават някаква специална подготовка. Различните членски/акредитационни организации обаче поддържат свои собствени образователни и професионални стандарти, които включват и изискване за подготовка. От медиаторите, които са обвързани с договор да предоставят публично финансирана медиация, се очаква да достигнат до особено висок стандарт на акредитация и обучение, за да могат да провеждат първоначалната информационна среща по въпросите на медиацията и самата медиация.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Разходите за медиация варират в зависимост от медиатора и като цяло не се регулират от държавата. По въпросите от граждански характер разходите за медиация са свързани и със стойността на предмета на спора и времето, необходимо за да бъде извършена медиацията. Цените за предоставянето на медиация посредством онлайн указателя по гражданска медиация могат да бъдат намерени на уебсайта на Министерството на правосъдието. Благотворителната организация LawWorks предоставя безплатна медиация, за тези които не могат да си позволят да заплатят за нея. С LawWorks можете да се свържете на телефон **01483 216 815** или чрез [§7 уебсайта на LawWorks](#).

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

 Директива 2008/52/ЕО, приложена в Обединеното кралство със Законите за трансгранична медиация (директива на ЕС) от 2011 г. (SI 2011 № 1133) позволява на лицата, които участват в даден трансграничен спор, в който едната от страните пребивава в държава членка по време на възникване на спора, да изискват принудителното изпълнение на писмено споразумение, постигнато чрез медиация. Държавите членки съобщават на Комисията кои са съдилищата и другите органи, които са компетентни да получават такива искания.

Подробности относно компетентните съдилища в Англия и Уелс са достъпни на уебсайта на **Съдебната служба на Нейно величество (Her Majesty's Courts and Tribunals Service)**.

Страните по граждански спорове, които са постигнали споразумение помежду си посредством медиация, могат да подадат молба до съда да придаде правнообвързваща сила на това споразумение. Ако съдът потвърди споразумението, то става правнообвързваща и изпълнима заповед (consent order), в случай че съдът бъде удовлетворен по отношение на справедливостта на конкретното споразумение.

Страните по семейни спорове, които постигнат споразумение помежду си с помощта на своите юридически съветници или чрез медиация, могат да се обърнат към съда с молба да придаде на тяхното споразумение силата на правно задължаваща съдебна заповед (consent order), в случай че съдът бъде удовлетворен по отношение на справедливостта на конкретното споразумение. Това е по-вероятно да се използва в случаите на финансови споразумения, отколкото на такива, уреждащи въпросите, свързани с деца.

Полезни връзки

 Съвет за гражданска медиация (Civil Mediation Council), **Съвет за семейна медиация (Family Mediation Council)**, **Указател за гражданска медиация**, **търсачка за семейна медиация (Family Mediation Service Finder)**, **Етичният кодекс на ЕС (EU Code of Conduct)**, **Етичен кодекс на FMC (FMC Code of Conduct)**, **Медиация LawWorks**

Последна актуализация: 13/06/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

Медиация в държавите от ЕС - Северна Ирландия

Вместо да се обръщате към съда, защо не се опитате да разрешите вашия спор чрез медиация? Това е мярката за алтернативно разрешаване на спорове (АРС), посредством която медиатор помага на участниците в спора да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в Северна Ирландия са запознати с предимствата на медиацията.

Нито едно правителствено ведомство в Северна Ирландия не е отговорно за извършването на медиаторските услуги. При все това, съществуват организации, които предоставят схеми за медиация и консултация.

Към кого да се обърне?

 Обществото на юристите на Северна Ирландия (Law Society of Northern Ireland) е разработило **услуга за разрешаване на спорове (dispute resolution service)** по алтернативен начин, за да предоставя медиаторски услуги при разрешаването на спорове. Прилагането на тази услуга не се ограничава единствено до спорове, отнесени за разрешаване по съдебен ред, а може да бъде използвана и на всеки етап от спора.

Услугата за разрешаване на спорове (dispute resolution service) се извършва от състав от юристи и адвокати, имащи право да пледират във висши съдебни инстанции, които са обучени и официално упълномощени да действат като медиатори от името на страните по споровете.

Други доброволчески организации като например **Relate** и **Barnardos** предоставят няколко консултантски и медиаторски услуги за семейни проблеми. **Агенцията за трудови отношения (Labour Relations Agency)** предлага арбитражна схема за спорове, свързани с трудова заетост.

В кои области е допустимо прибягването до медиация и/или то е най-често срещано?

Основните области, в които се прибягва до медиация, са спорове от граждански/търговски, семеен, трудов характер и при спорове между общности.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

В съдебната система на Северна Ирландия липсва каквато и да било система за медиация, базирана в съдилищата. При все това има вероятност съдилищата да разрешат отсрочване на дела, когато съществува възможност въпроса да бъде разрешен чрез медиация — **Съдебна служба на Северна Ирландия**

 Обществото на юристите на Северна Ирландия определя правилата и процедурите за извършване на услугите за разрешаване на спорове.

Информация и обучение

Членовете на състава от юристи и адвокати, имащи право да пледират във висши съдебни инстанции, които са членове на състава за разрешаване на спорове, са обучени и официално упълномощени от Обществото на юристите.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Разходите за медиация варират в зависимост от медиатора и не се регулират от държавата.

Възможно ли е принудителното изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

Споразумение, постигнато посредством медиация и подписано от страните, ще бъде приемано от съдилищата за разрешение на съдебен спор. Освен това, ако не съществува какъвто и да било съдебен спор, това споразумение може да бъде приведено в изпълнение като обвързващ договор между страните.

Връзки по темата

 Общество на юристите на Северна Ирландия (Law Society of Northern Ireland)

 Услуга за разрешаване на спорове (Dispute Resolution Service)

 Relate

 Barnardos

 Агенцията за трудови отношения (Labour Relations Agency)

Последна актуализация: 06/03/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [en](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Медиация в държавите от ЕС - Шотландия

Вместо да се обръщате към съда, защо не опитате да разрешите спора си чрез медиация? Това е мярка за алтернативно разрешаване на спорове (ADR), при която медиатор помага на страните по спора да постигнат споразумение. Правителството и практикуващите юристи в Шотландия са запознати с потенциалните предимства на медиацията.

В рамките на Обединеното кралство юрисдикцията на Шотландия има специфична организация и разпоредби по отношение на медиацията.

Към кого да се обърне?

За политиката в областта на медиацията в Шотландия отговаря Отдел „Правна система“ (*Legal System Division*) към Дирекция „Конституция, право и съдилища“ (*Constitution, Law and Courts Directorate*) на правителството на Шотландия.

Адреси, свързани с медиацията:

Scottish Mediation Network — SMN (Мрежа за медиация на Шотландия), 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

SACRO (Safeguarding Communities Reducing Offending) (Защита на обществото чрез намаляване на престъпността), 29 Albany Street, Edinburgh EH1 3QN

Scottish Community Mediation Network 21 (Мрежа за обществена медиация на Шотландия) Abercromby Place, Edinburgh EH3 6QE.

Relationships Scotland: 18 York Place, Edinburgh, EH1 3EP

В кои области се допуска прибягване до медиация и/или в кои области тя е най-често срещана?

Прибягването до медиация е допустимо във всички области на правото. Най-често се прилага при семейни конфликти и съседски спорове. Тя се използва все повече и при търговски и стопански спорове. Медиацията трябва да се предлага при спорове, свързани с **необходимост от допълнително подпомагане**, а постигането на помирение трябва да е възможно по **искове за дискриминация, основана на увреждане на лицето**.

Необходимо ли е да бъдат следвани специфични правила?

В Шотландия за новопоявилата се професия на медиатор няма задължителна правна уредба. От друга страна, провеждането на медиация не е предварително условие за образуване на определени видове съдебни производства. Тя е изцяло доброволна.

Все пак в Шотландия има **кодекс за поведение** при медиация. В него се вземат под внимание различните области на специализация, например семейно право, медицина и строителство. Правителството на Шотландия подкрепя работата на SMN и разработването на [Регистър за медиация на Шотландия \(Scottish Mediation Register\)](#) (SMR). Всички членове на SMN са задължени да спазват кодекса за поведение при медиация в Шотландия. Медиаторите и услугите по медиация, включени в SMR, могат да се подчиняват и на по-високи стандарти. Уебсайтовете и на двете инициативи предлагат безплатен достъп и се ползват с добра посещаемост, а медиаторите трябва да спазват кодекса за поведение, ако искат имената им да бъдат поместени на тези сайтове.

Как можете да получите достъп до информация относно медиацията

Информация относно медиацията може да бъде намерена на уебсайта на [Мрежата за медиация на Шотландия \(Scottish Mediation Network\)](#) (SMN), а [Регистърът за медиация на Шотландия \(Scottish Mediation Register\)](#) (SMR) предоставя информация относно намирането на медиатор в Шотландия. И двата уебсайта са достъпни за широката общественост и предлагат безплатен достъп до цялата информация.

[Регистърът за медиация на Шотландия](#) е независим регистър на медиатори и услуги по медиация. Този уебсайт предоставя безплатен достъп до информация за лица, които практикуват всички видове медиация. Регистърът се администрира от [Мрежата за медиация на Шотландия](#) (SMN).

Данните на сайта се актуализират от медиаторите поне веднъж годишно.

Целта на Регистъра за медиация на Шотландия е да вдъхне увереност на хората в професионалните умения на медиаторите, които те избират, като гарантира, че те отговарят на минимални стандарти. Тези [стандарти](#) се определят от независим [Съвет по стандартите \(Standards Board\)](#). Медиаторите, които са вписани в SMR, могат да се наричат [Регистриран медиатор за медиация в Шотландия \(Scottish Mediation Registered Mediator\)](#) и използват логото на SMR до името си.

След като [регулаторна организация](#) удостовери, че определен медиатор отговаря на допълнителните секторни стандарти на организацията, до данните за медиатора в регистъра може да бъде поставен допълнителен „отличителен знак“ от тази организация.

Информация и обучение

От 2004 г. насам мрежата SMN предоставя **„карта на медиацията“ (map of mediation)** на своя уебсайт. Представянето на информацията е било подобрявано няколко пъти — дейност, финансирана от правителството на Шотландия. Линкът към мрежата се посочва в множество брошури и интернет сайтове. В момента той е свързан с Регистъра за медиация на Шотландия, за да се предостави единно място за търсене на квалифициран медиатор.

Службата SMN приема също така телефонни запитвания, които се пренасочват към подходящите служби по медиация.

В SMR се посочват квалификациите на медиатора, така че страните по спора да бъдат по-добре информирани, когато избират медиатор.

В Шотландия има **програми за обучение** за различни сфери на медиация. Всички те са с продължителност поне 30 часа и следва да включват обучение по:

- принципи и приложение на медиацията;
- етапи в процеса на медиация;
- етика и ценности на медиацията;
- правен контекст на споровете (ако има такъв);
- комуникационни умения от полза при медиация;
- умения за водене на преговори и тяхното приложение;
- последствия от конфликта и начини за справянето с тях;
- разнообразие.

Какви са разходите, свързани с медиацията?

Разходите за медиация варират в зависимост от доставчика на услугата и не са регулирани от държавата.

Медиацията по принцип е **безплатна** за отделния потребител, когато споровете се отнасят до деца, съседски и обществени конфликти, необходимост от допълнително подпомагане и помиряване при дискриминация, основана на увреждане на лицето.

Таксите за частните медиатори са от 200 GBP до 2000 GBP или повече на ден.

Възможно ли е принудително изпълнение на споразумение, постигнато в резултат от медиация?

 [Директива 2008/52/ЕО](#) позволява на страните по спора да поискат да се придаде изпълнителна сила на постигнатото в резултат на медиация писмено споразумение. Държавите членки уведомяват за това съдилищата и другите органи, компетентни да приемат такива молби.

Връзки по темата

 [Мрежа за медиация на Шотландия \(Scottish Mediation Network\)](#), [Регистър за медиация на Шотландия \(Scottish Mediation Register\)](#), [Стандарти](#), [Регистриран медиатор за медиация в Шотландия \(Scottish Mediation Registered Mediator\)](#), [Регулаторна организация](#)

Последна актуализация: 11/10/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.